

TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIE BFO VAN HOOGHEEMRAADSCHAP VAN DELFLAND
d.d. 13 september 2022

01 Opening, vaststellen agenda

De heer Daverveldt: Goedemorgen alle leden van de commissie BFO. Ik neem even het woord, omdat u ... Oeps, er zit een echo. Het is goed. Ik moest hem aanzetten. Precies, er zit wel een enorme echo op. Jurjen, onze voorzitter, is helaas ziek. Daarom wil ik vragen of er iemand van u deze vergadering zou willen voorzitten. Als dat niet het geval is, dan zou ik willen voorstellen dat de heer Ouwendijk en ikzelf de vergadering voorzitten en dan telkens voor onderwerpen die niet tot onze portefeuille horen. Maar als er iemand is uit de commissie? Dan gaan we het zelf doen. Peter, wil jij dan gewoon ...

De voorzitter: Dan zal ik aanvangen met de agenda. Vaststellen van de agenda. Zijn daar nog op- of aanmerkingen, toevoegingen of andere dingen, of kunnen we op deze manier afwerken? Daar nemen we goede nota van.

De heer Oostvogels: Mijnheer de voorzitter. Gelet op de inhoud stel ik voor dat we 05.04 en 05.05, sorry, 03.05 ... Het is ochtend. Dat we 3 en 5 samen behandelen. Dat is de planning Kostentoedelingsverordening en de toelichting daarop. Dat we die gewoon samen als één agendapunt pakken, anders gaan we het halve debat opnieuw mogen doen. 05.03 en 05.04.

De voorzitter: Ik neem dat er geen bezwaar bestaat tegen het tegelijk behandelen van die twee stukken. Mijnheer Fekkes. Eerst aan de rechterkant zit een heel klein knopje. Het vakantieknopje, zal ik het maar even noemen, of het recesknopje.

De heer Fekkes: Het is gelukt. Bij, even kijken, 05.05 wilde ik een opmerking maken. 05.05.

De voorzitter: Ik krijg van de secretaris even door dat we nog een voorstelrondje moeten doen zo, een aanwezigheidsrondje. Maar eerst even mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ik vind het goed als 05.05 en 05.06, dat gaat over eigenlijk min of meer hetzelfde, de geborgde zetel, samenvoegen. Dan is het ook een herhaling.

De voorzitter: Dan wordt het 03.05 en 06. Uitstekend, behandelen we die, wat mij betreft, tegelijkertijd, als er geen bezwaren tegen zijn. Die zijn er niet. Mijnheer Jansen.

De heer Jansen: Ik wil graag een opmerking maken bij 05.02.

De voorzitter: Waarvan akte. Dan denk ik dat we eerst even het voorstelrondje moeten maken, om voor de verslaggever vast te leggen wie er aanwezig is. Rechts aan de zijkant Ruud, zit ie.

De heer Maaswinkel: Ruud Maaswinkel, CDA.

De heer Jansen: Goedemorgen voorzitter, ik ben Maarten Jansen van het CDA.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Nieske Dijkshoorn, fractie Ongebouwd.

De heer Fekkes: Sjoerd Fekkes, 50PLUS.

De heer Van Heijningen: Ted van Heijningen, Bedrijven.

De heer Heijboer: Ko Heijboer, AWPD.

Mevrouw Wijbenga: Anneke Wijbenga, Water Natuurlijk.

Mevrouw Jonker: Heleen Jonker, Partij voor de Dieren.

De heer Van Boxmeer: Stijn van Boxmeer, Natuurterreinen.

De heer Oostvogels: Tom Oostvogels, VVD-fractie.

Mevrouw Bresjer: Karin Bresjer, VVD.

De heer Boot: Pieter Boot, Partij van de Arbeid.

De heer Kiela: Peter Kiela, Partij van de Arbeid.

De voorzitter: Uitstekend. Dank u wel.

02 Toezeggingenlijst commissie Bestuur, Financiën en Organisatie (bijlage audiotranscript)

De voorzitter: Dan gaan we nu verder met agendapunt 2, de toezeggingenlijst, het audiotranscript, het logboek, 1 en 2. Als eerste de toezeggingenlijst. Geen op- of aanmerkingen daarover? Geen toevoegingen van deze kant? Dan het audiotranscript.

De heer Fekkes: Nog even naar aanleiding van de toezeggingenlijst. Misschien dat er nog iets over die postcodes kan.

De voorzitter: Dat kan ik zeker doen. Ik heb in de achterliggende periode contact gehad met de heer Fekkes met betrekking tot zijn vraag of voor een bepaalde categorie woningen, namelijk die op een zekere postcode in Den Haag, in de regio van de Vogelwijk, of we daar een vergelijking van konden maken. Ik heb die vraag in eerste instantie uitgezet bij RBG. Dat leek wat ingewikkeld te zijn. Uiteindelijk hebben we de vragen toegespitst en wat kleiner gemaakt. Daar blijkt aan voldaan te kunnen worden. Binnenkort komt er een vergelijking tussen, dan moet ik het even goed zeggen, '21 en '22 met betrekking tot een aantal postcodes in de Vogelwijk in Den Haag, om in ieder geval de heer Fekkes in de gelegenheid te stellen om een beoordeling te maken over wat daar in die twee jaren aan waterschapsbelasting en zuiveringsheffing is geheven. Dat even met betrekking tot het audiotranscript. Dan het logboek. Met betrekking tot de wijziging in het WBP 6, dat is gebaseerd op een toezegging. Mijnheer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Voorzitter, dank u wel. Dank aan de organisatie en het college voor het opstellen hiervan. We hebben natuurlijk hier best wel een discussie over gehad dat wij als VV op zoek waren naar hoe voorkomen we nu dat daar stiekem dingen in gemoffeld worden? We hebben alle vertrouwen, maar controleren is natuurlijk beter. Wat de VVD-fractie betreft is het gewoon een hele mooie manier waarop we dat bij kunnen houden. We kijken ook uit naar het veegbesluit. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oostvogels, voor deze toevoeging.

03 Mededelingen

De voorzitter: Dan zijn we nu toe aan de mededelingen. De heer Daverveldt, gaat uw gang.

De heer Daverveldt: Nog een keer. Dit is beter. Vandaag staat de Waterschapsverordening op de agenda. Dat is natuurlijk allemaal in het teken van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Wij gaan ervan uit dat de Omgevingswet op 1 januari 2023 van kracht wordt, in werking treedt. Op 1 november aanstaande vindt er nog een beraadslaging plaats in de Eerste Kamer. De inwerkingtreding hangt nauw samen met de laatste ontwikkelingen rond het Digitaal Stelsel Omgevingswet, de zogenaamde DSO. Op 8 november zal dan het definitieve besluit worden genomen. Wij voldoen als Delfland op 1 januari 2023 aan de eisen die gesteld worden, aannemend dat de VV straks de Waterschapsverordening inderdaad zal vaststellen. We hebben het participatiebeleid. Inwoners kunnen een vergunningencheck kun. Wij kunnen vergunningsaanvragen ontvangen en behandelen. We kunnen samenwerken via DSO. Dat is mijn mededeling over Omgevingswet.

De voorzitter: Dank u wel. Want dan gaan we, wat mij betreft, als daar geen verdere vragen over zijn, door naar het volgende agendapunt.

03.a Terugkoppeling Unie Commissies

De voorzitter: 03.a, terugkoppeling van de Unie Commissies. Zijn er nog terugkoppelingen? Vraag ik aan mezelf, dan is het antwoord voor deze commissie nee. Vraag ik ook aan de dijkgraaf.

De heer Daverveldt: Nee.

De voorzitter: Ook geen terugkoppeling daarvan. Dan zijn we toe aan de ..

Mevrouw Jonker: Mag ik even wat vragen? Voorzitter, mag ik even wat vragen? Is er geen terugkoppeling in verband met droogte of andere calamiteiten afgelopen zomer?

De voorzitter: Die zal er ongetwijfeld zijn.

Mevrouw Jonker: Of komen die op een andere manier ergens anders?

De voorzitter: Maar die is wellicht niet voor deze tafel. Maar de heer Daverveldt wil graag even het woord.

Mevrouw Jonker: Ik vind het wel interessant om te horen, als u het niet erg ...

De heer Daverveldt: Ik heb, eerlijk gezegd, weinig toe te voegen aan de regelmatige e-mails die u ontvangt over de ontwikkelingen van droogte. Ik weet niet precies wanneer de laatste e-mail uitgegaan is, maar de stand van zaken op dit moment is dat we natuurlijk heel blij zijn dat er neerslag gevallen is, maar het is nog steeds zo dat landelijk gesproken er sprake is van een watertekort. De debieten in bijvoorbeeld de Rijn zijn nog steeds ontzettend laag. Dat betekent dat wij de zaak heel nauwkeurig monitoren, maar dat we op dit moment de beperkingen die we hebben ingesteld op basis van code oranje, bijvoorbeeld de schutbeperkingen, dat die nog van kracht blijven. We volgen dat op de voet wanneer wij zaken kunnen afschalen.

De voorzitter: Dank u wel voor deze toelichting.

04.B Besprekstukken

De voorzitter: Dan ga ik nu, met uw welnemen, door naar de besprekstukken.

04.B.01 Vaststelling Waterschapsverordening Delfland en Invoeringsverordening Waterschapsverordening Delfland

De voorzitter: Dan is als eerst aan de orde de vaststelling van de Waterschapsverordening Delfland. Ik ga er voetstoots vanuit dat de portefeuillehouder, dat is de dijkgraaf, hier wel een inleiding bij wil verzorgen. U heeft het woord.

De heer Daverveldt: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Dat doe ik inderdaad heel graag. In de eerste plaats wil ik beginnen met misschien het gras weg te maaien voor de voeten van de heer Fekkes. Want ik wil het ...

De heer Fekkes: Bij interruptie, ik was van plan er helemaal niets over te vertellen eigenlijk, omdat ik op de techniek vertrouw. Maar gaat u door.

De heer Daverveldt: Misschien ga ik u toch een plezier doen, want ik wil voorstellen het besluit te comprimeren. Namelijk besluitpunten 4, 5 en 6, die te maken hebben met de inwerkingtreding, die kunnen vervallen, omdat in de verordeningen zelf er een artikel is wat gaat over de inwerkingtreding. Door de verordening vast te stellen, is dat direct gecoverd en hoeft u dat niet nogmaals te doen in het besluit. Ik zeg er voor de goede orde ook maar bij dat we daarmee ook een kleine inconsistentie weghalen voor wat betreft de invoeringsdatum van de verordening. Want in de verordening zelf staat dat het college zal besluiten wanneer hij in werking treedt. Ik kan u direct zeggen, het college zal nooit besluiten om dit in werking te laten treden, voordat de Omgevingswet van kracht wordt. Ik denk ook dat ik, zonder dat ik dat overlegd heb met mijn collega's, dat we de intentie hebben om dat besluit min of meer te laten samenvallen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dat even gewoon ten aanzien van het besluit. U heeft eigenlijk al deze stukken al een tijd geleden, enige maanden geleden, ontvangen. Er is eigenlijk, ten opzichte van wat toen voorlag, heel weinig veranderd. Het enige wat veranderd is, dat is uit de discussie die we hier gehad hebben over de legger, dachten wij dat het misschien toch goed is om bij deze omvangrijke documenten nog een leeswijzer toe te voegen, zodat u weet waar de belangrijke punten zitten. Het andere wat veranderd is, u heeft ook gezien dat wij vijf zienswijzen ontvangen hebben. Wij stellen nu voor om de inwerkingtreding van datgene wat gaat over de bescherming van de afvalwaterleidingen, om dat later in werking te laten treden, zodat wij het komende jaar de tijd hebben om met de drinkwaterorganisaties tot afspraken te komen die de administratieve lasten van deze artikelen zo goed mogelijk beperken. Het laatste wat ik wil zeggen, dat is, deze verordening is in feite beleidsarm. Er zijn een aantal dingen toegevoegd, waar de VV al eerder uitspraken over gedaan heeft. Er zijn een aantal artikelen aangepast. Eigenlijk, de essentie daarvan vindt u in de toelichting bij het bestuursvoorstel. De tabel is wat dat betreft ... Zou volledig moeten zijn. Daarmee wil ik het graag in bespreking geven.

De voorzitter: Dank u wel voor deze toelichting. Het voorstel is in bespreking. Ik denk dat we wel een rondje kunnen maken. Dan begin ik aan mijn linkerkant.

Mevrouw Jonker: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Zou ik even mogen inhaken op de opmerking van de dijkgraaf over die zienswijze van Dunea en Evides. Want daar stond in dat ze in eerste instantie zich niet konden vinden in die zienswijze. Is nu door dat contact, wat later dan, denk ik, met dat waterleidingbedrijf heeft plaatsgevonden en de invoering in 2024 voor de afstemming van die afwatering, is dat naar hun tevredenheid? Kunnen we zeggen van, dat die zienswijze ... Dat ze zich nu kunnen vinden in de zienswijze van Delfland?

De voorzitter: Ik dacht even aan een verhelderende vraag, maar dit is bijna een stuk van de termijn. Ik weet niet of een kort antwoord kan.

Mevrouw Jonker: Ik dacht eigenlijk dat het antwoord ja was en klaar, maar dat is blijkbaar niet zo.

De heer Daverveldt: Laat ik het zo zeggen ...

De voorzitter: Ik heb een ander exemplaar neergezet, die het misschien beter doet.

De heer Daverveldt: Zoals u waarschijnlijk gezien heeft, zijn er zienswijzen ingediend. Op een aantal punten zijn wij akkoord. Op een aantal andere punten zijn wij het niet eens. Ik heb het Dunea zelf niet gevraagd, maar ik kan me voorstellen, en Evides, dat op bepaalde punten zij het zullen betreuren dat wij, bij wijze van spreken, niet volledig hun zienswijze hebben overgenomen. Maar ik denk wel dat zij zullen waarderen dat wij op een constructieve manier het gesprek willen aangaan, om die administratieve lasten zoveel mogelijk te beperken. Zullen ze helemaal blij zijn? Waarschijnlijk niet.

Mevrouw Jonker: Dat vind ik al een mooi antwoord. Dank u wel. Zeker.

De voorzitter: Dank voor de verhelderende vraag en dank voor de toelichting van de portefeuillehouder. Dan is nu het woord, als eerste, voor de eerste termijn, aan de heer Maaswinkel. Gaat uw gang.

De heer Maaswinkel: Dank u, voorzitter. Op de eerste plaats, dank voor de leeswijzer. Daardoor is het geheel veel leesbaarder geworden. Vinden wij erg positief. Verder een punt van zorg voor ons, toch wel, is dat hele Digitaal Stelsel Omgevingswet. Want als we toename ... We hopen dat die toename kan worden beperkt daardoor, want een grotere werkdruk bij de medewerkers van Delfland moeten we, denk ik, met zijn allen proberen te voorkomen. Want daar zitten we niet echt op te wachten. Verder ten aanzien van de grondwateronttrekking en het lozen van stoffen en warmte gaan van Rijk naar waterschappen. Voor ons zit er wel aan dat er een risico zit voor de waterschappen. De vraag is, is er inzicht in de extra kosten die gepaard gaan met de bruidsschat? Wat krijgen wij daarvan vergoed? Verder de verharding. Daar geldt nu alleen, bij grote infrastructurele werken. De vraag is, kunnen we dan nu al gaan instellen, de verharding, hoe wij daar tegenaan kijken bij de woonwijken? Dan de voorliggende Waterschapsverordening komt overeen met de Keur Westland. Daar kunnen we ons helemaal in vinden.

De voorzitter: Dank u wel, heer Maaswinkel. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn blij met wat er nu voorligt, met de leeswijzer die er goed duidelijk instaat, wat er dan ook van ons verwacht wordt of waar we het kunnen vinden. Het is beleidsarm overgegaan. Wat dat betreft hoeven er eigenlijk geen wijzigingen in te zijn. Dan is het ook al een stuk eenvoudiger. We zijn blij met de nota van beantwoording hoe ermee om wordt gegaan ook. Vooral die zorgpunten over de afvalwatering, wat u nu heeft gezegd, blij dat dat dan zo mee wordt genomen dat we daar

extra tijd voor hebben. Dus dat zien we dan ook later, neem ik aan, nog wel weer verder op terug. Daar wilde ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Dijkshoorn. Mijnheer Fekkes had geen bijdrage, maar wellicht dat hij ...

De heer Fekkes: Nee, ik wilde even mijn complimenten maken, want het is natuurlijk juridisch mer à boire om een aantal dingen aan elkaar te koppelen. Ik kan op dit moment ook niet zien of er wat vergeten is, maar dat zien we dan in de toekomst wel. Bedankt voor de inleiding van de dijkgraaf. Die opmerking had ik, dacht ik, de vorige vergadering op gewezen, over de inwerkingtreding. Wat mij betreft ben ik akkoord, geheel, met het voorstel zoals in 04.B.01 is aangegeven. Bespreken we ook 04.B.02 erbij?

De voorzitter: Nee, we hebben het in eerste instantie alleen over B.01.

De heer Fekkes: Dan heb ik een klein technisch vraagje. Over dat 01 ben ik akkoord. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Fekkes. Mijnheer Van Heijningen.

De heer Van Heijningen: Wij zijn blij met de leesbaarheid en alles van de stukken. Ik wil wel even benadrukken, waar ik één van de collega's al over gepraat heb, dat we uit moeten kijken dat de werkdruk bij de mensen niet te groot wordt, om uitval te voorkomen. Want tijdelijk, maar ook definitief invullen met nieuwe mensen is lastig.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Lont: Dank u wel voor het woord. Ik vind het een goed opgestelde verordening en goede beantwoording in de nota. Er zijn veel dingen afgevangen en veel discussies. Ik was het ook wel eens met de manier hoe dat is ingestoken. Wij willen als fractie nog wel nadenken over het aanvullen van het hoofdstuk over de verharding. Dat gaat nu over wegen. Maar zoals het al eerder werd genoemd, we denken ook aan meer stedenbouwkundige ingrepen. Alleen daar willen we nog even als fractie over nadenken. Dan komen we met een amendement, in de komende week. Bij deze is dat al aangekondigd. Maar verder compliment.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Heijboer.

De heer Heijboer: Dank u wel. Complimenten voor het stuk en de leeswijzer daarbij. Ook hartelijk dank voor de beantwoording van de technische vragen. Daarin is beantwoord dat we ons eigenlijk geen zorgen hoeven te maken over het grondwater. Er is ook gezegd dat de kennis in feite al grotendeels bij Delfland aanwezig is, omdat de taken toch al gedaan werden. In die zin zie ik niet dat dit heel veel wijzigingen voor Delfland betreft. Dat zou ik graag nog even bevestigd zien of dat klopt, die aannames. Maar voor de rest hebben wij geen vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Heijboer. Mevrouw Wijbenga.

Mevrouw Wijbenga: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn onder de indruk van dit enorme pak werk wat verricht is. Er is natuurlijk duidelijk gezegd dat het een beleidsarme omzetting is. Dat is ook wel duidelijk. De was-wordt-tabel is wat dat betreft ook onontbeerlijk. Dat geeft duidelijk aan wat er wel en wat er niet verandert. Dank daarvoor. Geeft een prima overzicht. We hebben nog wel wat zorgen hoe het straks in de praktijk zal uitpakken, maar dat heeft ook te maken natuurlijk met de zorgen over de invoering van de Omgevingswet in zijn algemeenheid, omdat we natuurlijk van een nee, tenzij naar een ja, mits gaan. Dan is de vraag altijd toch

wel, is er voldoende duidelijkheid voor een initiatiefnemer wat mag en wat niet mag, of wordt hij of zij later aangesproken dat hij zich niet aan de zorgplicht houdt, terwijl hij misschien niet weet wat die zorgplicht inhoudt. Eerder is door een collega al iets gezegd over de verhardingsactiviteiten. Daar hadden wij ook wel even wat zorgen over, omdat de compensatie wordt nu gevraagd alleen bij grote infrastructurele werken, wegen en et cetera. Maar hoe zit dat straks bij de stadsontwikkeling? Moet dat niet meer bekeken worden met de bril van klimaatadaptatie nu. Maar dat zijn de zorgen in algemene zin. Dat is eigenlijk verdergaand dan het juridisch kader waar we het nu over hebben. Maar toch nog een zorgpunt. Dat gaat over het lozen van grondwater bij saneringen. Er is een lijstje toegevoegd met grenswaarden. Ik noem het even, ik ben zelf ook uit de vorige eeuw, lijstje grenswaarden uit de vorige eeuw. Nou zitten die vervuilende stoffen uit de vorige eeuw natuurlijk ook in die woningsaneringslocaties. Maar we hebben vandaag de dag natuurlijk ook een heel scala aan ellende. Vroeger waren het de gechloreerde organische koolwaterstoffen. Nu zijn het de gefluoreerde koolwaterstoffen. Ik denk dat we daar ook wel aandacht voor moeten hebben. Maar dat zijn allemaal zaken die te maken hebben met waar de Omgevingswet straks voor bedoeld is. Juridisch kader op zich kunnen wij wel mee instemmen. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Dank u wel, voorzitter. Dank aan de organisatie inderdaad voor het heldere overzicht in het voorstel en de duidelijke leeswijzer en al die documenten die enorm nu technisch op elkaar zijn afgestemd. Het moet een enorme klus geweest zijn. Net als het voor ons was om het allemaal door te nemen. Ik heb echter wel een aantal algemene opmerkingen. Dat is dan vooral, op het moment dat ook die Omgevingswet en de Waterschapsverordening in werking gaat treden, zijn er een aantal vragen waarmee onze partij haar zorgen wil uitspreken in algemene zin. Als die Waterschapsverordening en de koppeling aan de Omgevingswet plaatsvindt, kan het grote consequenties hebben voor milieu en natuur. Want de systematiek en de uitgangspunten voor vergunning verlenen worden helemaal veranderd. In feite worden Natuur & Milieu buitenspel gezet, want alleen de burger, dat is de burger en het bedrijf, staan centraal. Die kunnen gewoon een verzoek indienen. Natuur & Milieu staan als organisatie eigenlijk buitenspel in de hele regelgeving. De beoordelingsregels waaraan de vergunning wordt getoetst, is een vage norm. Dat zie je ook in de toelichting op de Waterschapsverordening. Namelijk als de negatieve effecten tot een aanvaard risico zijn te reduceren, dan mag de vergunning gewoon plaatsvinden. Dat doet me heel erg denken aan de pas. Zo van, als je ergens dan maar natuur creëert, dan komt het wel goed. Ik weet niet hoe het gaat aflopen. Dan is er ook nog een zorgplicht voor de leefomgeving. Dat is natuurlijk een waanzinnig vage norm. Dat artikel fungeert ook nog als vangnet. Er zijn eigenlijk helemaal geen regels voor. Maar misschien kan de jurist daar wat antwoord op geven. Het feit dat voor het verkrijgen van de vergunning nu geldt nee, tenzij, dat is natuurlijk het grootste punt. Dat heeft nu heel veel vergunningsaanvragen tegengehouden, dat nee, tenzij. Je kreeg alleen maar een vergunning als er een groot maatschappelijk belang was gediend met die vergunning en als er geen alternatieven waren. Dat wordt gewoon nu ja, mits. Je krijgt gewoon de vergunning, als hij past in die Omgevingswet, waarin bijvoorbeeld dan de Watervisie van Delfland geborgd zou moeten zijn, maar de gemeente toetst het. Dan is mijn vraag aan Delfland, hoe gaat Delfland zo'n groot open norm-systeem, waarin er alleen ruimte is aan direct belanghebbenden, de waterkwaliteit en de waterkwantiteit handhaven? Dat is een hele algemene vraag. De rest van de vragen over transport enzovoort, daar sluiten we ons uiteraard bij aan, want dat zijn ook onze zorgen. Maar ik wacht het antwoord graag af. Dank u wel.

De voorzitter: Uitstekend. Dank u wel, mevrouw Jonker. Mijnheer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Laat ik dan even aansluiten bij twee eerdere sprekers, mijnheer de voorzitter. Voor CU/SGP, wij doen graag mee rondom de verharding. Ook hetgeen wat het CDA stelde. De vragen, althans de opmerking, vragen die Partij van de Dieren net aangaf, ik denk dat wij beoordelen nu deze regelgeving op de enkelvoudige aanvraag die gedaan wordt. Maar er zou best eens een effect kunnen zijn. Ik had me in eerste instantie gericht op beleidsarm plus het één-op-één overnemen van allerlei regels. Toen ik ging kijken naar die beoordelingscriteria en de vier verschillende vormen van die vergunningverlening, het lukt mij niet om een beeld te hebben van wat er wijzigt in de uitvoeringspraktijk ten opzichte van nu. Dat geeft een beetje het gevoel, wat ook mevrouw Jonker aangeeft, kan het dadelijk zijn dat we heel veel ja, mits-vergunningen toekennen die voorheen nee, tenzij waren, waarbij we een effect hebben op bijvoorbeeld de KWR? Omdat we de beoordeling nu voor de enkelvoudige aanvraag doen en dan een heleboel dingetjes die wel even kunnen een beetje moeten worden gemitigeerd, kunnen dan misschien als een negatief effect op onze grote programma's hebben. Daar zou ik nog graag een nadere toelichting op willen hebben, want als het duidelijk was geweest, hadden jullie het waarschijnlijk wel opgeschreven. Maar dat is een beetje het gevoel wat bij mij heerst. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Boxmeer. Mijnheer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Dank u wel, voorzitter. Het is echt genieten om zo verder achteraan in het rijtje te zitten, want de helft van mijn spreektekst kan ik wegstrepen en kan ik gewoon lekker aansluiten bij anderen. Ik ga ten eerste aansluiten bij het werk dat verzet is en de dank daarvoor. Niet alleen voor de stukken, maar ook voor de leeswijzer. Ik was zelf fan van de kleurtjes. Dat maakt het voor ons een heel stuk makkelijker. Dan hadden we oorspronkelijk vier punten. Ik ga even kijken wat daarvan overblijft. De eerste kan ik al schrappen. Dat ging over beslispunt 6. Daar stond een ambiguïteit nog in. Er werd verwezen, van deze verordening, maar daarvoor werden twee verordeningen genoemd. Maar ik heb begrepen dat die geschrapt wordt. Dan schrap ik dat punt ook. Het inhoudelijke punt, we sluiten graag aan bij de rest, dat de vergunningplicht voor de afvalwatertransportleiding gewoon lekker niet eerder dan '24 gaan invoeren. Dat lijkt ons een heel goed idee. Nieuwe vergunningen, leidingen liggen vaak al in de grond. Laat onze partners het leven niet te moeilijk maken. Dan hadden we nog een juridisch punt. In de verordeningen zelf wordt naar ons gevoel nog los omgegaan met het verschil tussen bedoeld en als bedoeld. Het is echt heerlijk om een jurist in de fractie te hebben. Bedoeld is limitatief. Dat betekent precies waar het naar verwijst. Als bedoeld is wat meer voorbeeld schetsend. Naar ons gevoel werd het af en toe een beetje door elkaar gehaald. Daar graag aandacht voor. Dan door naar mijn eigen stokpaardje, het voorstel. Fijn om te zien dat daar het organisatorisch en personele consequenties-kopje is ingevuld. Dat helpt ons als VV om gewoon goede beslissingen te nemen. Het kwam net al even voorbij, in het kopje wordt geschetst dat we mogelijk of heel veel meerwerk krijgen, als er meer aanvragen komen, of veel minder, als blijkt dat deze al perfect werkt. Wij zijn even benieuwd, hoe gaat DNH dan om met die beide uitkomsten? Betekent dat dat of de wachttijden enorm gaan oplopen, al er heel veel aanvragen komen, of betekent dat dat de collega's zich gaan vervelen? We zijn even benieuwd, is daar al nagedacht over mitigerende maatregelen? Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oostvogels. Mijnheer Boot, gaat uw gang.

De heer Boot: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit aan inderdaad bij de collega's dat ik denk vooral de ambtenaren die hier enorm aan gewerkt zullen hebben, dat dat groots werk is. Wij zijn nog ietsje kritischer over de lof van de anderen over die leesbaarheid. Ik geef een voorbeeld. Er is een woord hier ingevoerd wat ik nog niet kende, de beperkingengebiedactiviteit. Dan staat er bij de leeswijzer, dit is een gebied waarvoor beperkingen van de activiteit gelden. Dat had ik natuurlijk zelf ook bedacht. Maar dan weet ik gewoon nog steeds niks.

Misschien kan iemand, laten we zeggen, een buurman van een ambtenaar, gewoon van buitenaf ook eens even kijken of al die woorden al echt superduidelijk zijn. Maar goed, dat zijn kleine dingen. Eén groter punt. Het is heel goed, zijn wij met u eens, dat de filosofie die u verwoord hier is Delfland als samenwerkende overheid. Dat is eigenlijk wat steeds centraal staat. Maar wij denken dat net zo belangrijk is, dat Delfland een zelfbewuste overheid is. Soms zou je dan het net iets anders verwoorden. Dat is eigenlijk precies natuurlijk wat de Partij voor de Dieren op een net iets andere manier zegt. Ik bedoel, waar kunnen we straks nog optreden en waar doet het ertoe wat we vinden? Zitten we niet achter in de rij? Misschien kunt u daar nog eens even, laten we zeggen, iets over zeggen hoe toch de belangrijke positie van dit waterschap niet eigenlijk omdat we weleens samenwerken en dan steeds achteraan zijn, een beetje marginaliseren. Dat zou toch superjammer zijn. Wij doen graag mee ChristenUnie/SGP met dat amendement. We hadden dat ook bedacht en denken eigenlijk dat we toch moeten proberen ook die stadsuitbreiding, om daar nu al ook iets voor te bedenken. Wij zijn ook, net zoals het CDA, erg nieuwsgierig naar, krijgen we dan iets voor die bruidsschat? Het woord doet het vermoeden. Maar wat is dat dan? Dan nog twee kleinere puntjes. Eén is, het is een beleidsarme omzetting, maar bij de primaire waterkeringen staat nu dat als daar iets besloten wordt, dat het college achteraf de VV informeert. Dat is nu natuurlijk ook zo. Nu toch is dit het moment waarop we over deze dingen nadenken. Het zou onze enorme voorkeur hebben dat dat waar mogelijk ook vooraf gebeurt. Ik zie eigenlijk niet in wat daar het bezwaar is, want juist bij die primaire waterkeringen gaat het natuurlijk altijd om langdurige processen waar al veel gesproken is over wat er aan de hand is. Dan moet het toch mogelijk zijn dit zo te organiseren, dat de VV ook vooraf het standpunt te horen krijgt. Dan kunnen we zeggen, dan moet je binnen een week reageren of zo. Je kan in de tijd daar best afspraken over maken. Maar het gaat hier om grote dingen ... Kan het hier gaan. Het tweede, dat is, denk ik, van een later punt, maar het viel me zo op, het is kennelijk zo dat bij boerenbedrijven, wanneer die grondwater onttrekken, dan kan dat zonder vergunning 200.000 kuub zijn. Ik denk met een toenemende droogte, weet ik niet of dat altijd zo gewenst is. Andere bedrijven is 50.000. Het is beleidsarm, maar is dit niet iets om nog eens even over na te denken over met die droogtes of dat niet iets meer gelijk getrokken moet worden, of dat nog wel bij de tijd is, dit getal? Maar goed, dat is meer naar aanleiding van dit stuk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Boot. We hebben zo van iedereen een eerste termijn gehad. Het woord is aan de portefeuillehouder om op uw vragen antwoord te geven. Gaat uw gang.

De heer Daverveldt: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. In de eerste plaats dank voor ook alle complimenten, want het is inderdaad een Herculestaak geweest, de afgelopen jaren, om dit voor te bereiden. Ik ben ook blij dat veel van de ambtenaren die hier heel hard aan gewerkt hebben hier aanwezig zijn, zodat ze direct ook de complimenten en de waardering die u geeft kunnen horen. Daar sluit ik me helemaal bij aan. De heer Maaswinkel, punt van zorg DSO. Ik heb bij mijn inleiding al gezegd dat wij in ieder geval onze connectie met DSO werken. Wat dat betreft zijn wij zelf minder bezorgd. Maar ik begrijp de zorg in brede zin. Kan het bij anderen nog wel wat problematischer zijn. De grondwateronttrekking, de extra kosten en de bruidsschat, diversen van u hebben daar aan gerefereerd. Ik wil duidelijk maken, hier was ook een technische vraag over gesteld. Ik weet niet of iedereen een kans gezien heeft om het antwoord te lezen. Maar in dat antwoord staat ook dat er geen taken bijkomen. Het is eigenlijk een ... Wat Delfland moet doen, verandert eigenlijk niet. Het is alleen zo dat het vroeger in andere wetgeving was opgenomen dan in de toekomst. In die zin zijn er geen extra taken en zijn er ook geen extra kosten. U heeft inderdaad gelijk dat het voorstel voor deze verordening zich toespitst om beperkingen of compenserende maatregelen te eisen voor grote infrastructurele werken. Volgens mij hebben wij in het verleden ook aangegeven dat we zeker de intentie hebben om te kijken of we dat verder willen uitbreiden. Maar al dit soort zaken, dat vraagt wel zorgvuldigheid om dat voor te bereiden. Daarom hebben wij gedacht, laten we gewoon beginnen met die compenserende maatregelen te eisen waar

we verwachten dat het de grootste impact heeft. Dat staat nu in de verordening. Wij gaan aan het werk om te kijken hoe we dat verder kunnen uitbreiden, maar dat kost wel even tijd. Dan zal het terugkomen naar de VV als een partieel wijzigingsvoorstel voor de verordening. De intentie is er zeker. Even kijken, ik ga even door. Mevrouw Dijkshoorn en de heer Fekkes, dank voor de steun voor de verordening en de complimenten. De heer Van Heijningen, blij met de leesbaarheid, maar ook een vraag over, wat betekent dit voor de werkdruk. Dat is inderdaad lastig in te schatten. Aan de ene kant hoop je, doordat je gebruik kunt maken van de DSO, dat het proces meer gestroomlijnd is. Aan de andere kant weet je nooit precies of deze aanpassingen weer leiden tot extra vergunningen en daarmee extra werkdruk. Er werd ook door een van u gevraagd van, wat betekent dat dan voor de wettelijke termijnen? Ik realiseer me heel goed dat op dit moment Delfland moeite heeft om soms aan de wettelijke termijnen te voldoen. Dat betekent ook dat wij verder zullen kijken hoe we zo goed mogelijk ... Als we hier ervaring mee hebben, hoe we de processen verder kunnen optimaliseren, om ervoor te zorgen dat je zowel kunt voldoen aan de termijnen en tegelijkertijd ook niet het idee hebt van, er zijn allemaal mensen die eigenlijk wachten op vergunningen die er toch niet komen. Even kijken, mijnheer Lont, ik heb al aangegeven de verharding. Ik ben wel benieuwd naar het amendement. Het punt is, als u een amendement wil indienen om verdere verharding mogelijk te maken, dat zal tijd kosten om dat precies uit te zoeken hoe je dat dan wel wil doen. Maar dat laat ik even bij u. Maar de intentie om dit verder uit te breiden, die is er. Dan komt het t.z.t. terug als een voorstel, met een partiële wijziging. Even kijken, de heer Heijboer, dank voor de steun. Mevrouw Wijbenga, is er voldoende helderheid wat nu mag en wat nu niet mag? Wij proberen natuurlijk met dat digitale stelsel het duidelijk te maken, door grafisch aan te geven, je kunt klikken en je ziet in een oogopslag welke vergunningen van toepassing zijn. Je kunt volstaan met één aanvraag voor alle vergunningen, dat je daardoor helderheid creëert. Ik ben het met u eens dat de verharding, dat we daar mee moeten wegen de klimaatadaptatie-aspecten. Delfland is op dit moment bezig om een strategie wateroverlast te ontwikkelen. Daar komen dit soort onderwerpen natuurlijk zeker aan de orde. We hebben in Zuid-Holland ook het convenant klimaatadaptief bouwen. We zijn ook in gesprek, om te kijken hoe zo'n convenant steviger verankerd kan worden. Daar wordt naar gekeken. Mevrouw Jonker, we proberen in deze verordening een balans te vinden tussen aan de ene kant de rechtmatige overheid, als ik even teruggrijp naar het NSOB-model en een responsieve samenwerkende overheid. Dat betekent dat je aan de ene kant inderdaad heel duidelijk moet zijn van, hier wordt een lijn getrokken. Het is ook zeker niet zo dat dat adagium van, het was nee, tenzij, ja, mits, dat bij wijze van spreken nu opeens alles kan. Maar je probeert hier ook weer de sweet spot te vinden tussen alles dichtregelen en, bij wijze van spreken, enorm veel ruimte bieden. Dat is een zoektocht. Wij denken dat we met deze verordening daar een goede invulling aan geven. Voor de rest is het natuurlijk zo, met alles, de ervaring zal ons ook weer doen leren of we op bepaalde punten toch aanscherpingen nodig hebben. Wat wel belangrijk is te weten, dat de beoordelingsregels staan. Die worden niet veranderd.

Mevrouw Jonker: Pardon. Bedoelt u dan de beoordelingsregels zoals die nu al zijn?

De heer Daverveldt: De beoordelingsregels die gebruikt worden ...

Mevrouw Jonker: Nu al?

De heer Daverveldt: Nu voor het ...

Mevrouw Jonker: Vergunningaanvraag of zo?

De heer Daverveldt: Voor de vergunningsaanvragen.

Mevrouw Jonker: Die blijven gewoon staan?

De heer Daverveldt: Ja. Laat ik het zo zeggen, ik moet het, als ik het heel ... De beleidsregels daar zijn de beoordelingsregels op gebaseerd.

Mevrouw Jonker: Dat worden de beoordelingsregels op gebaseerd.

De heer Daverveldt: De beleidsregels zijn wat ze zijn.

Mevrouw Jonker: Leidend voor de beoordelingsregels waarschijnlijk.

De heer Daverveldt: De beoordelingsregels zijn daarop gebaseerd.

Mevrouw Jonker: De zorgplicht?

De heer Daverveldt: De zorgplicht is er. Ik ben het met u eens, die is altijd wat breder geformuleerd. Maar ik denk dat we met de veroordeling voldoende aanknopingspunten hebben om daar op te handelen. Dan, even kijken, de heer Van Boxmeer. De verhardingen ben ik al op ... Ik denk eigenlijk dat ik bij de beantwoording van de vragen van mevrouw Jonker ook op uw vragen ben ingegaan. De heer Oostvogels, bedoeld, als bedoeld. Ik heb weer wat geleerd, zal ik zeggen. Het is heel scherp gelezen. Wat ons betreft is het altijd limitatief bedoeld.

De heer Lont: Mag ik daar nog wat over zeggen?

De heer Daverveldt: Eigenlijk zou u moeten kijken of dat woordje als er dan zou moeten kunnen worden verwijderd. Ik weet even alleen niet hoeveel werk op zich dat weer vergt. Het is in ieder geval de intentie om het op die manier te interpreteren.

De heer Lont: Mag ik daar nog wat over zeggen, per interruptie, als wetgevingsjurist, ex-wetgevingsjurist inmiddels. Maar als bedoeld, dan schrijf je een organisatie als bedoeld. De organisatie schrijf je komma bedoeld. Maar bedoeld zegt niks over limitatief of cumulatief of noem maar op. Dat laat je zien door en of of, en of kan ook en/of betekenen. Dat is in ieder geval als je de aanwijzing van de regelgeving volgt.

De heer Daverveldt: Dank u wel, mijnheer Lont. Ik zie in ieder geval op de ambtelijke tribune dat er heftig geknikt wordt. Dus dank u wel voor deze interpretatie. Ik hoop dat dat ook duidelijkheid verschaft richting de heer Oostvogels en mevrouw Bresjer. Even kijken, wachttijden die oplopen, daar heb ik denk ik ook op gereageerd. Wij willen vanzelfsprekend ... Wij zullen ons nooit zomaar neerleggen bij het feit dat, jammer dan, de wettelijke termijnen worden niet gehaald. Wil ik graag bekijken hoe we die processen blijvend kunnen verbeteren om zo goed mogelijk die termijnen te kunnen halen. Even kijken, mijnheer Boot, leesbaarheid beperkingengebiedactiviteit. Ik zeg er maar direct bij, zoals bijvoorbeeld het graven in een beschermingszone. Ook hier geldt weer voor, we hebben ontzettend ons best gedaan om zo goed mogelijk het leesbaar te houden en met ook wetgevingsdocumenten is dat soms ook lastig en zie je ook dat er twee taalniveaus gebruikt worden. Maar daarom hebben we ook de toelichting. Even kijken, de zelfbewuste overheid. Ik vind het heel mooi zoals u dat zegt. Ik zie dat even een beetje ook los van deze verordening. Wij zijn natuurlijk heel blij, als waterschappen, dat nu voor het eerst in het regeerakkoord gesproken wordt over water en bodem als sturend leidend principe. Ook om instrumenten, als het ware, meer een verplichtend karakter te geven. Daar zetten wij vol op in. Als je denkt over alle transities die spelen, woningbouw en ga zo maar door, ook al wij zijn wij over sommige zaken als ruimtelijke ordening niet bevoegd gezag, wij gaan niet over de ruimtelijke ordening. Toch willen wij heel stevig deelnemen in die gesprekken en zijn we er ook, as we speak, nog verdere instrumenten voor aan het ontwikkelen om inderdaad ook te laten zien dat we een zelfbewuste overheid zijn.

De bruidsschat heb ik al op geantwoord. Informatie richting de VV, vanzelfsprekend willen wij de VV heel goed informeren. Als er specifieke informatie is, dan hoor ik graag op weke punten we dat in uw ogen zouden kunnen verbeteren. De grondwateronttrekking, ik denk dat het hele droogtescenario aanleiding ... Dat is heel duidelijk. Dit is nu een blijvertje. Nat wordt natter, droog wordt droger. Dat betekent ook dat, dat zie ik even los van deze verordening, dat het gewoon heel goed is om nog eens een keer alle onttrekking limieten ... Om daar nog eens een keer met de partijen die daarover gaan erover te spreken in het kader van lessons to learn. Maar dat zie ik even los van deze verordening. Dank u wel, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer de dijkgraaf, voor deze uitgebreide beantwoording. We zullen eens even gaan zien of dat toereikend geweest is om de vragen van de leden te beantwoorden. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ik zie hier en daar een hand omhoog gaan. Ik stel voor dat we dan nog even een kort rondje maken. Ik zie mijnheer Maaswinkel al naar de knop grijpen, maar nu ga ik de andere kant op. Dan ga ik beginnen bij de heer Boot. U heeft het woord.

De heer Boot: Dank u wel, voorzitter. Ik ben blij met uw opmerking over droogte, dat daar apart nog eens naar gekeken wordt. Ik hoop dat, laten we zeggen, wat u nu zei over de zelfbewuste en stevige Delfland, dat die nog één keer kan kijken in de tekst of dat steeds doorklinkt. Maar eigenlijk heb ik u horen zeggen dat u dat wel wil doen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Boot. De heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Dank, voorzitter. Ik zal nu echt kort zijn. Dank voor de antwoorden en de geruststellingen daarop. Mij is altijd geleerd, als je vijf juristen hebt, heb je minimaal vijf meningen. Ik heb er vertrouwen in dat in de organisatie die juristen gelijk hebben. Fijn om te horen dat er oog voor zowel de oplopende wachttijden die kunnen ontstaan als de druk die al dan niet ontstaat bij de collega's. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Dank voor het antwoord. Ik moet zeggen dat ik overtuigd ben dat beleidsarm ook daadwerkelijk beleidsarm is. Er blijft één klein puntje ... Nee, twee puntjes die ik toch nog even wil vragen. Eén is wat niet beschreven staat voor de rest in de verordening is, de rechtsingang als je bijvoorbeeld bezwaar ergens tegen wil maken. De burger en het bedrijf staat centraal. Maar kun je daar als Natuurterreinen, zal maar zeggen, nog steeds als belanghebbende optreden? Is er aan de achterkant wat gewijzigd? Dat was vraag één. De andere is, we hebben het over werkdruk. Dan wordt er gesproken over de verwachting dat de werkdruk toeneemt, omdat er meer vergunningen worden gevraagd. Is er een beeld over hoeveel van die nieuwe vergunningen gaan over de nieuwe taken? Want we hebben natuurlijk ... De DSO zal het makkelijker maken, mogelijk, om er iets aan te vragen, maar er zijn ook nieuwe taken bijgekomen. Dat zorgt natuurlijk ook voor nieuwe aanvragen. Is daar een inschatting van? Want dat is op zich misschien niet werkdruk, maar extra capaciteit die je zou willen verbinden aan de nieuwe activiteit. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Boxmeer. Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Dank u wel, voorzitter. De heer Van Boxmeer heeft iets uit mijn handen genomen. Inderdaad, waar ik me zorgen over maak, is die gebruiker. Het gaat om alleen maar de burger of bedrijf. Er staat ook in de Omgevingswet dat alleen de direct belanghebbende naar de rechter kan stappen. We maken ons heel veel zorgen, dat zei ik natuurlijk in het begin al van, hoe kun je dan bijvoorbeeld als natuurorganisatie, als jij je eigenlijk wil verweren tegen vergunningverlening, of überhaupt tegen een activiteit

wellicht waar überhaupt geen vergunning voor noodzakelijk ineens blijkt te zijn, hoe kun je daar dan tegen ageren? Want dat gebeurt natuurlijk nu heel veel op heel kleine termijn binnen gemeentes dat buurtbewoners bijvoorbeeld willen protesteren tegen iets wat gaat gebeuren. Het lijkt erop alsof dan in die nieuwe wet, in combinatie dan natuurlijk met die Omgevingswet, dat die gewoon geen bezwaar meer kunnen maken. Dat gewoon die burger en het bedrijf, de direct belanghebbende, gewoon kan doen wat hij wil, want het is toch ja, mits. Dat geeft sowieso al veel meer mogelijkheden. Wordt helemaal niet meer afgehouden voor nee, nee, nee en mag niet, tenzij je kunt aantonen dat er een groot maatschappelijk belang mee is gediend. Ik vind dat jullie daar toch nog even goed over, althans als waterschap daar nog eens even goed over moet nadenken wat de consequenties daarvan zijn. Want het kan echt enorme consequenties hebben voor waterkwaliteit en waterkwantiteit wellicht ook. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jonker. Mevrouw Wijbenga.

De heer Van Boxmeer: Mijnheer de voorzitter, mag ik ook interrumpen? Ik volg mevrouw Jonker wel in haar betoog, maar volgens mij stond er in de verordening ook iets dat het waterschap dingen kan stilleggen, op enig moment, of nadere aanwijzingen te geven. Als je een vergunning krijgt, je voert iets uit en er zijn daarna, zal maar zeggen, bezwaren of negatieve effecten, ziet het waterschap dan nu meer instrumenten om alsnog in te grijpen? Want zo staat het volgens mij in de nieuwe Waterschapsverordening verwoord. Welk beeld heeft u daarbij? Dank u wel. Onder een vals voorwendseltje.

Mevrouw Wijbenga: Dank u wel, voorzitter. Dank voor de beantwoording. Nog eigenlijk twee punten. Het eerste is, wanneer zouden we dan ongeveer kunnen verwachten dat er iets komt over compensatie voor allerlei kleinere activiteiten? Want veel kleine activiteiten veroorzaken samen wellicht ook een probleem. Dat is de eerste vraag. Het tweede is, zijn er ook onderdelen van de Watervisie, of helemaal, die in het DSO terecht komen? Met andere woorden, geef je ook de initiatiefnemers een handvat. Niet iedereen heeft een mooie, prachtige pizzadoos met de Watervisie. Maar dat is natuurlijk wel materiaal wat je graag beschikbaar wil stellen voor een initiatiefnemer. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Lont.

De heer Lont: Ik kan alleen nog even aangeven dat we de tekst breed delen. Dan kan iedereen ook daar feedback op geven. We staan hier niet voor verrassingen of zo. De teksten van het toegezegde amendement, waar ik het over had.

De voorzitter: Mijnheer Van Heijningen? Nee. Mijnheer Fekkes? Mevrouw Dijkshoorn? Mijnheer Maaswinkel, nu bent u wel aan de beurt.

De heer Maaswinkel: Dank u, voorzitter. Hartelijk dank voor de beantwoording van de vragen. Ik wilde op één ding nog even terugkomen. Dat is die beroemde bruidsschat. Voorzitter, er is gezegd, er komen geen taken bij, echter als ik kijk naar het stuk wat u naar ons toegestuurd heeft, daar staat duidelijk in, op pagina 5, met de invoering van de Omgevingswet gaan bevoegdheden van het Rijk over naar het waterschap. Dus de regels omtrent onttrekken grondwater en lozen stoffen en warmte. Ik kan me niet aan de indruk onttrekken, als ik bevoegdheden krijg van een andere partij, dat er werk tegenover moet staan. Je kunt geen bevoegdheden gaan uitvoeren als je er geen tijd aan besteed. Daarom maken wij ons zorgen of je uiteindelijk dan toch ook geen tegemoetkoming moet krijgen voor hetgeen wat je extra doet.

De voorzitter: Duidelijke vraag. Dank u wel, mijnheer Maaswinkel. Dan is het woord weer aan de portefeuillehouder, de dijkgraaf. Gaat uw gang.

De heer Daverveldt: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. In de eerste plaats, ik heb al eerder gezegd, wij krijgen er geen taken bij. Het is wel zo dat de regels die we gebruiken, daar zijn veranderingen in opgetreden. We hebben op een aantal vlakken meer regels. Dat kan betekenen dat ze meer vergunningsaanvragen krijgen. De vraag over belanghebbenden, het is niet zo dat met deze Waterschapsverordening natuurorganisaties of andere belanghebbendenorganisaties als het ware opeens achtergesteld zouden zijn. Op dat punt verandert niets. Zij kunnen nog steeds appelleren ten aanzien van de vraag over de instrumenten rond vergunningen. Ik weet even niet uit mijn hoofd welk artikel dat is. Maar als omstandigheden zich wijzigen, dan is er ook een artikel dat gaat over het intrekken van een vergunning, onder welke omstandigheden dat kan. Ik wil er ook op wijzen dat zelfs als ergens eigenlijk er geen vergunningen zijn, maar er is toch een belang bij gediend om een zogenaamd maatwerkvoorschrift af te geven, dan kan Delfland dat ook doen. Delfland heeft echt de nodige instrumenten om ervoor te zorgen, weet je wel, dat de waterbelangen goed gedekt worden. Even kijken ...

De heer Van Boxmeer: Mijnheer de voorzitter, mag ik een vraag ter verduidelijking stellen?

De heer Daverveldt: Ja.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Van Boxmeer: De dijkgraaf zegt er verandert niks. In mijn beleving, bij de nee, tenzij is er een vergunningsaanvraag en vindt daar een beoordeling plaats. Bij de ja, mits kan de situatie zijn dat vergunningsaanvraag, zal maar zeggen, buiten publieke domein, klinkt misschien wat overdreven, maar voor mijn gevoel hebben belanghebbenden bij een vergunningsaanvraag bij een nee, tenzij wel invloed of kunnen hun standpunt kenbaar maken in de vergunningsaanvraag. Zit ik er dan naast of ... Want als dat zo is, dan verandert er wel iets wezenlijks. Dat is een beetje, zal maar zeggen, waar ik op duid. Wat zou je dan kunnen repareren aan de achterkant. Als diezelfde personen die aan de voorkant niks hebben kunnen zeggen, want dat is nou eenmaal zo ingeregeld, dat je dan aan de achterkant die belangen alsnog weegt. Heb je dan instrumenten, als je vindt dat dat legitieme of ... Om dan in te grijpen? De eerste vraag is, verandert er echt niks? Twee, heb je instrumenten om er dan vervolgens nog wat mee te doen? Of is het dan, het stond nou eenmaal in de beleidsregels en er zit geen wegingsmoment aan de achterkant?

De voorzitter: De vraag is duidelijk. De portefeuillehouder.

De heer Daverveldt: Ik weet, dat hoor ik velen van u de hele tijd zeggen, ja, mits, nee, tenzij, weet je wel, zo werd over de Omgevingswet een beetje, hoe zal ik het zeggen, gelanceerd. Het behoeft wel enige nuancering. Het is niet zo dat je het zo extreem kunt stellen. We hebben een vergunningsverleningsproces. Belanghebbenden hebben nog steeds een mogelijkheid, als hun belangen in het spel zijn, om daar iets van te vinden. Dat is ook de reden dat wij ... U heeft als VV, wanneer was het, een jaar geleden, het participatiekader vastgesteld, om daarmee ook eigenlijk hogere eisen te stellen aan de kwaliteit van de omgang met belanghebbenden, om zeker te weten dat die goed gehoord worden. In mijn ogen is het niet zo dat omdat de Omgevingswet gelabeld wordt als, het is overgang van nee, tenzij naar ja, mits. Daar bedoelen we, volgens mij, meer dat we zeggen, Delfland is niet alleen een rechtmatige overheid, maar in het kader van het NSOW wil ook samenwerken en responsief zijn. Maar dat betekent niet dat daarmee de rechten die de belanghebbenden hebben ingeperkt zouden worden, of dat er minder instrumenten voor zijn.

De voorzitter: Ik zie dat de heer Van Boxmeer nog even wil reageren. Gaat uw gang.

De heer Van Boxmeer: Ik kan me ook niet voorstellen dat dat de intentie is van de Omgevingswet. Ik denk dat we hier aan het zoeken zijn van, zou dat een neveneffect kunnen zijn als we dit nu zo doen. Ik kon het niet uit de Waterschapsverordening halen, in de tekst. Het is een gevoel. Je spreekt uit dat dat niet de intentie is. Dat begrijp ik. Maar kunnen we dan ook uitsluiten dat dit niet een neveneffect is. Dan zou je in feite naar de twee procedures moeten kijken. Die zijn waarschijnlijk via de DSO te bekijken van, hoe verliep het voorheen en hoe gaat het in de toekomst verlopen? Er zit bij ons een angst dat straks het een fait accompli is. Dat iemand een vergunning heeft gekregen, die effecten hebben die niet beoogd zijn, want anders was als wel meegenomen, waarbij een belanghebbende, een belanghebbende kan een natuurterrein zijn, niets meer kan doen. Mijn voorstel zou eigenlijk zijn, kunnen we die twee procedures naast elkaar leggen, want daar praten we volgens mij hier over om dat uit te sluiten.

Mevrouw Jonker: Of kunnen we daar een technische vraag over stellen misschien? Dan is het misschien voor iedereen duidelijk wat onze zorgen zijn, en of dat inderdaad kan worden weggenomen? Dan kan de jurist van de organisatie wellicht daar misschien een heel concreet antwoord op geven. Want vooralsnog ben ik niet zo gerustgesteld.

De voorzitter: Misschien als punt van orde, ik denk niet dat er bezwaar tegen bestaat als er tussentijds nog schriftelijke, technische vragen gesteld worden, voor de behandeling in de VV. Als dat straks de behandeling vergemakkelijkt, dan lijkt me dat een goed punt.

Mevrouw Jonker: Dat gaan wij dan doen.

De voorzitter: Mag ik dan het net op gaan halen met betrekking tot dit agendapunt?

De heer Fekkes: Punt van ... Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Fekkes.

De heer Fekkes: De opstellers van de verordening zitten in de zaal. Misschien kunnen die meteen daar antwoord op geven? Is dat effectief, efficiënt?

De voorzitter: Dat zou effectief kunnen zijn, maar ik ken niet de inhoud van de vraag precies. Ik kan ook niet beoordelen of dat op deze manier al gedaan kan worden. Maar wellicht kunnen we een poging wagen.

De heer Van der Gouw: Ik heb een vrij harde stem. Met de microfoon moet het helemaal goedkomen. Ik kan u geruststellen. De dijkgraaf heeft het overigens heel goed verwoord. In de Waterschapsverordening wijzigt op dit punt niets van het stelsel dat we bij Delfland op dit moment hebben. U bent jarenlang doodgegooid met ja, mits, nee, tenzij, al die mantra's die over de samenleving door de wetgever zijn uitgestort. De Waterschapsverordening kent als hoofdregel een vergunningsplicht, zoals de Keur dat op dit moment ook kent. Wordt er een vergunning afgegeven en zijn er nadien nadelige effecten, kan een belanghebbende, want dat was echt uw vraag, vragen om intrekking of wijziging van die vergunning. Daar moet de dijkgraaf en hoogheemraden dan ook hun beslissing over nemen.

Mevrouw Jonker: Dat mag ook belanghebbenden natuurterreinen zijn?

De heer Van der Gouw: Zeker. Ja hoor. Dat gebeurt ook volop in den lande. Maar daar zal ik niet over uitweiden, want dan staan hier aan het einde van de dag nog. Als uitzondering op de hoofdregel geldt een aantal activiteiten vergunningsvrij zijn, als aan een hoop voorwaarden is voldaan. Die vindt u met name in hoofdstuk 4. Ook daarvoor heeft te gelden, als een belanghebbende vindt van, nou ik denk dat het wel vergunningsplichtig is, kan verzocht worden om handhaving, want dan is de stelling, er wordt iets gedaan wat vergunningsplichtig is zonder vergunning. U wilt wel handhavend optreden. Of het is inderdaad vergunningsvrij, maar ik constateer dat er iets nadeligs gebeurt. Dan kan er gevraagd worden, door een belanghebbende, om oplegging van een maatwerkvoorschrift. Dat kunnen de dijkgraaf en hoogheemraden ook ambtshalve doen. Tegen al die beslissingen, positief of negatief, staan rechtsmiddelen open. Ik denk dat u op uw wenken bediend wordt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Gouw, voor deze uiteenzetting en toevoeging. Dank de heer Fekkes voor het initiatief. Dat betekent dat we wat dat betreft die hobbels ook genomen hebben. Ik ga even verder met het ophalen van het net. Het besluit wat voorligt moet uiteindelijk naar de VV toe. Daar zijn een aantal beslispunten uit verdwenen, namelijk 4, 5 en 6. Daar hoeven we het niet meer over te hebben. Er is een amendement aangekondigd. Dat betekent dat het natuurlijk sowieso geen bespreekstuk kan worden. Mijn verzoek is wel aan straks de stellers en de indieners van het amendement omdat ook met de portefeuillehouder te delen, zodat we op ten tijde van de verenigde vergadering daar op een adequate manier mee om kunnen gaan. Dan wil ik dit agendapunt afsluiten en overgaan naar het volgende agendapunt.

04.B.02 Wijziging regelingen vanwege inwerkingtreding Omgevingswet

De voorzitter: Dat gaat over, we blijven een beetje in dezelfde sfeer, de wijziging regelingen vanwege inwerkingtreding van de Omgevingswet. Ik geef de portefeuillehouder even de gelegenheid om daar kort inleidend op in te gaan.

De heer Daverveldt: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik zal het heel kort houden. Als de Omgevingswet in werking treedt, moeten er in bestaande verordeningen gewoon heel veel technische aanpassingen gemaakt worden, om bijvoorbeeld niet meer te verwijzen naar Keur, want die hebben we dan ingetrokken, maar naar de Omgevingswet. U ziet hier een hele lijst van verordeningen waar kleine technische aanpassingen uitgevoerd moeten worden, maar die moet de VV wel vaststellen. Ik geef het graag in bespreking.

De voorzitter: Wie mag ik het woord geven? Gaan we een rondje maken?

De heer Heijboer: Mag ik even een interruptie? De voorzitter zei een technische wijziging, maar het is tekstuele wijziging, denk ik, dat u bedoelt.

De voorzitter: Ja, in ieder geval geen beleidsmatige wijziging. Het is beleidsarm of beleidsneutraal, zo u wilt. Mijnheer Maaswinkel of mijnheer Jansen.

De heer Jansen: We switchen weer. Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk is de grootste discussie is gisteren, of is net al geweest, sorry. Die hele discussie over de Omgevingswet. Ik wil beginnen met complimenten maken waarop u deze stukken hebt aangeboden aan ons. Dat was voor ons erg helder en erg duidelijk. We zagen inderdaad dat het ook veel vooral technische wijzigingen zijn. Ik heb echter een vraag. Ik maakte oude stukken op dat ze in ieder geval niet ter inzage hebben gelegen. Ik weet niet of dat, hoewel het wel ... Het zijn een aantal vorderingen die toch ook ... In ieder geval waar mensen toch echt mee te maken krijgen. Hoewel het

technische wijzigingen zijn vroeg ik me af of dat niet gewoon verplicht is om ze ook ter inzage te leggen. Dat was mijn vraag.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Jansen. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel, voorzitter. Ook onze fractie wil complimenten uitdelen, net als bij het voorgaande stuk, over wat er voorligt. We zijn blij met de was-wordt-lijst. Daarin zie ook gewoon de technische aanpassingen die het heeft om het weer op één te krijgen, de Keur en de legger, die teksten goed. Wij en de fractie zijn geen juristen. Als er toch juridische dingen in zaten die anders zijn, dan ga ik ervan uit dat andere mede VV-leden daar wel hun idee over hebben. Maar voor ons is dit gewoon duidelijk. We gaan naar één ding. Ik hoop dat het ook gewoon makkelijker en voor ons terug te zoeken is op internet. Het zal voor ons ook een vereenvoudiging worden, denk ik. Dank alvast.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Dijkshoorn. Mijnheer Fekkes.

De heer Fekkes: Voorzitter, ook mijn complimenten. Voor wat betreft het juridische, ik kon het toch even niet laten, maar dat zijn eigenlijk meer tentamenvragen die ik zou stellen als ik hoogleraar was aan een student die aan het afstuderen is. De eerste vraag is dan bij het voorstel. Er wordt verwezen in het besluit naar de artikelen 10.3 en 2.39 van de Omgevingswet. De Omgevingswet is wel aangenomen, maar die werkt nog niet. De tentamenvraag zal zijn, kun je verwijzen naar een wet die nog niet in werking is getreden? De tweede heeft betrekking op bijlage 1. Even kijken, de besluiten treden op dezelfde dag in werking als de Omgevingswet. Maar stel nu dat de Omgevingswet 1 april in werking treedt en terugwerkt tot 1 januari. Dan gaat u de mist in. Ik denk dat we het uiteindelijk toch maar tot tentamenvragen zouden moeten beperken. Maar ik vond het eigenlijk wel een interessante gedachte.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Fekkes, voor deze bijdrage. We gaan proberen die tentamenvragen te beantwoorden. Ik weet niet of ik straks aan de portefeuillehouder ga vragen om die als eerste te beantwoorden, of dat ik toch maar de hulp van de heer Van der Gouw in ga roepen. Mijnheer Van Heijningen.

De heer Van Heijningen: Bedankt voor het duidelijke stuk. Vragen die we hadden, zijn ondertussen gesteld. Dank.

De voorzitter: Uitstekend. Dank u wel. Mijnheer Lont.

De heer Lont: Wij hebben ook geen aanvullende opmerkingen hierop.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Heijboer.

De heer Heijboer: Dank u wel, voorzitter. Bedankt ook voor de beantwoording van de technische vragen die wij hierover gesteld hebben. Complimenten voor het stuk en met name ook voor de was-wordt-lijst. Dat was heel erg verhelderend. Als u dat overbrengen aan de organisatie dat we dat toch eigenlijk heel erg op prijs stellen, dat dat gelijk heel veel duidelijk maakt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Heijboer. Mevrouw Wijbenga.

Mevrouw Wijbenga: Voorzitter, daar sluit ik me graag bij aan.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Daar sluit ik me ook graag bij aan.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Ik denk dat ik dat verkort tot idem.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Kijk, bij complimenten kan ik me bijna altijd aansluiten. Die ten eerste. We gaan het voorstel ook gewoon steunen. Wel een dingetje over het format, het voorstel dat ingevuld is. Daar staat bij het kopje risico niets, terwijl er natuurlijk altijd risico's zijn. Dan vraag ik dit niet om de ambtenaren aan het werk te houden, want die hebben het druk genoeg, maar deze kopjes hebben natuurlijk wel een reden. Die helpen ons goede beslissingen te nemen. Ik zou graag aandacht willen vragen voor het vullen daarvan. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oostvogels. Mijnheer Boot. Mijnheer Kiela, gaat uw gang.

De heer Kiela: Dank u wel, voorzitter. Ook van onze kant natuurlijk complimenten. Het is een knap staaltje wat hier is gebeurd. Vooral de was-wordt-lijst is heel inzichtelijk. Wat ons betreft kan dit stuk zo verder.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kiela. Dan is het woord aan de portefeuillehouder. Ik heb nog wat vragen gehoord.

De heer Daverveldt: Ik had nooit gedacht dat ik nog eens een keer tentamen zou doen. Ik ga hier maar direct naar, naar Jaap van der Gouw, of ...

De heer Goos: Erik Goos.

De heer Daverveldt: Erik Goos vragen. Want ik denk dat deze vragen zodanig technisch zijn, dat ze beter door Erik dan beantwoord kunnen worden.

De heer Goos: De eerste vraag, daarvan zou ik denken dat dat prima kan, omdat dit besluit tegelijk met de Omgevingswet in werking treedt en dan op dat moment dat artikel ook geldt. Dat valt samen. Voor wat betreft de tweede vraag, die was mij niet helemaal helder. Kreeg ik niet helemaal mee.

De heer Fekkes: De Omgevingswet treedt in werking. Ons besluit treedt dezelfde dag in werking. Maar als de Omgevingswet terugwerkt, dan werkt ons besluit niet terug. Dat is theoretisch het punt.

De voorzitter: De vraag is duidelijk. Ik kan me voorstellen dat dat antwoord daar wat complexer op is. Mijn voorstel is dat we deze vraag even in het midden laten, want hij doet geen effect aan het voorstel an sich. Ik denk wel dat mijnheer Fekkes daar te zijner tijd een antwoord op zal krijgen.

De heer Daverveldt: Dan wilde ik nog even teruggaan naar de vraag van de heer Jansen. Nee, deze wijziging hoeft niet ter inzage gelegd te worden. Dan nog de opmerking richting de heer Oostvogels over risico's. We proberen, normaal gesproken, natuurlijk alle kopjes van teksten voorzien. De inschatting was dat de risico's van specifiek dit besluit zo marginaal zijn dat we dan ook moeten zeggen van, dan laten we het maar open. Anders heb je ook zoiets van, dan komt er iets alleen maar om, weet je wel, het lege blad te vullen. Dat voegt dan ook niks toe.

De voorzitter: Dank aan de portefeuillehouder. Ook dank aan de heer Goos voor de beantwoording van de gestelde vragen. Ik neem aan dat er geen aanvullende vragen meer zijn over dit voorstel en dat het door kan als hamerstuk naar de verenigde vergadering. Dank u wel.

04.B.03 Normenkader rechtmatigheid 2022

De plaatsvervangend voorzitter: Dan komen we nu bij ... Zal ik de voorzittershamer even overnemen, want ze komen nu ...

De heer Ouwendijk: Alstublieft.

De plaatsvervangend voorzitter: Dan komen we nu bij agendapunt B.03, normenkader rechtmatigheid 2022. Misschien wil de portefeuillehouder Ouwendijk nog een korte toelichting geven.

De heer Ouwendijk: Dat kan vrij kort. De verschillen met het normenkader van vorig jaar zijn aangegeven. Dat maakt het lezen van het stuk, denk ik, een stuk makkelijker. Wat ook opgenomen is, is met betrekking tot de rechtmatigheid, waar je in de afgelopen twee keren bij het vaststellen van het normenkader ook over gesproken hebben, namelijk dat die orders die geplaatst zijn voor 2019 op een andere manier getoetst worden ten aanzien van de rechtmatigheid. Tot zover, mijnheer de voorzitter, dank u wel.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ouwendijk. Dan geef ik het nu een bespreking. Ik begin aan mijn linkerkant. De heer Maaswinkel. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ik heb een hele kleine vraag hoor. Dit gaat over het normenkader financiële rechtmatigheid. Als je het normenkader kijkt en de bijlage 1, dan is dat inderdaad gewoon helemaal compleet. Echter in het stuk wordt geschreven, dat verbaast me wel even, dat er niet meer wordt opgenomen onder andere de Baseline Informatiebeveiliging Overheid, de BIO. Omdat dat al in het model normenkader van de Unie van Waterschappen zit. De BIO kennen we natuurlijk allemaal erg goed. Maar ik vroeg me even af hoe dat dan precies zit. Het is een technische vraag, excuses daarvoor, maar ik las het en toen dacht ik, hoe zit dat precies? Geldt hij dan niet meer of wordt het op een andere manier geregeld?

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel, mijnheer Jansen. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben geen opmerkingen. Wij zijn blij met dit overzicht. Je ziet gewoon waar we op letten. Als er wijzigingen zijn, dan wordt dit ook duidelijk gecommuniceerd. Mooi dat dit dan op zo'n manier ook is. Dan is het ook makkelijker om bij te houden, denk ik, voor de organisatie. Dank u wel.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel, mevrouw Dijkshoorn. De heer Fekkes.

De heer Fekkes: Geen opmerkingen. Akkoord. Dank u wel.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Heijningen.

De heer Van Heijningen: Ook geen opmerkingen.

De heer Lont: Dank voor het woord. Ik ben blij dat de algemene groepsvrijstellingsverordening is opgenomen ten opzichte van de vorige keer. Hopelijk dan dat ook artikel 25 daarvan kan worden toegepast bij

innovatiesubsidies, mocht dat het geval zijn. Verder zie ik nog wel in het normenkader onder Europees een Europese richtlijn staan. Maar het kenmerk daarvan is dat ze niet rechtstreeks werken, maar worden omgezet in Nederlandse regelgeving. Ik vraag me af of dat die daar wel hoeft te staan.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel, mijnheer Lont. Ik ga door naar de heer Heijboer.

De heer Heijboer: Voorzitter, dank u wel. Ook bedankt voor de beantwoording van de technische vragen die wij gesteld hebben. We hebben voor de rest geen opmerkingen. Dank u wel.

Mevrouw Wijbenga: Voorzitter, wij hebben ook verder geen opmerkingen.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Ik heb even een kleine vraag. Er is natuurlijk op basis van die maatregelen die we vorig jaar hebben getroffen in verband met die aanbestedingsprocedure ... Is er een groeimodel tot stand gekomen. Waarbij in 2021 de inkoopopdrachten van 2020 tot en met 2022 worden meegenomen in het nieuwe normenkader, of tenminste in het normenkader. Ik neem aan dat dat het groeimodel was, of komt er later ook nog een omzetting van oude contracten naar het nieuwe deel? Ik hoor het antwoord zo wel. Dank u wel.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. De heer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Geen vragen, dank u wel.

De heer Oostvogels: Dank, voorzitter. Helder stuk. Ook wij kunnen het gewoon steunen. Voor ons was het gewoon een heldere basis voor de accountantscontrole. We hadden het daarnet over het kopje risico en beheersmaatregelen. In dit voorstel, complimenten daarvoor. Er wordt een helder risico geformuleerd en ook meteen uitgelegd dat we ons geen zorgen over te maken. Daar kunnen wij weer goed door slapen. Dank.

De plaatsvervangend voorzitter: De heer Kiela.

De heer Kiela: Dank u wel, voorzitter. Ook van onze kant complimenten voor dit stuk. We kunnen hier prima mee leven.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu de portefeuillehouder het woord om die paar vragen die gesteld zijn te beantwoorden.

De heer Ouwendijk: Dank u wel. Dank aan allen voor de complimenten voor het voorstel. Die zullen ter bestemde plekken aankomen. De opmerking van de heer Jansen met betrekking tot de BIO. Dat is inderdaad een technische vraag. Mijn korte antwoord zou zijn, de BIO is een interne toets, een assessment wat we onszelf opleggen. Maar ik zal nog wel zorgen dat daar even een correct en volledig antwoord op komt. Het is naar mijn smaak niet iets wat door de accountant getoetst moet worden. Daar later meer over. De heer Lont maakte even, in eigen woorden, een opmerking over directe werking van Europese regels. Dat deel ik met hem. Dan de opmerking van mevrouw Jonker over die rechtmatigheid. We hebben daar toen uitgebreid met zijn allen over gesproken en vastgesteld dat we dat vanaf 2020 anders zouden doen, maar dat je dat natuurlijk niet met terugwerkende kracht moet doen, omdat de inkooporders van 2019 en eerder wellicht wel doorlopen, maar in een ander regime opgedragen zijn aan leveranciers. Volgens mij was uw conclusie zoals ik hem hoorde juist. Tot zover mijn reactie, mijnheer de voorzitter.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel, de heer Ouwendijk. Zijn er andere leden, aan deze kant nog, die willen reageren in tweede termijn? Zie ik niet. Mevrouw Wijbenga.

Mevrouw Wijbenga: Voorzitter, misschien is het helemaal niet relevant. Misschien heb ik ook niet helemaal goed gekeken in de lange lijst die er is, die overigens indrukwekkend is. Maar de Wet normering topinkomens, is dat nog iets wat relevant is? Stel dat iemand in dit gezelschap met een vergoeding van Delfland boven de Balkenendenorm komt, dan heeft u waarschijnlijk verplicht om het aan te geven. Ik noem maar wat.

De plaatsvervangend voorzitter: Ik kijk nog even door. Is er aan deze kant nog behoefte in tweede termijn? Nee, dan geef ik nu het woord aan de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dat is een duidelijke vraag van mevrouw Wijbenga. Maar in de jaarrekening is er een verplichte melding van de WNT opgenomen.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel mijnheer Ouwendijk. Dan concludeer ik dat dit stuk naar de VV door kan als hamerstuk. Bent u akkoord daarmee? Dank u wel. Dan geef ik het voorzitterschap weer over aan de heer Ouwendijk.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer de dijkgraaf.

04.B.04 Voortgang Informatiebeveiliging

De voorzitter: Dan zijn we nu toe aan agendapunt 04.B.04. Dat gaat over de voortgang informatiebeveiliging. Er is nu een brief toegestuurd, die wij in de VV, wat is het, ter kennisgeving vast willen laten stellen. Het woord is, denk ik, even aan de portefeuillehouder om dit voorstel kort in te leiden.

De heer Daverveldt: Dank u wel, mijnheer Ouwendijk. Ik heb eigenlijk inhoudelijk aan de brief weinig toe te voegen. Het geeft eigenlijk aan dat we gestaag voortgang maken met het verbeteren van de cyberveiligheid. Helaas is het zo dat we nog niet de volledige validatie hebben kunnen leveren voor alles in fase 2. Die houdt u tegoe. Wat we wel gedaan hebben, dat is u een beeld geschetst, op hoofdlijnen, hoe wij van plan zijn om te gaan met de meer complexe verbetermaatregelen die te maken hebben met segmentatie. We hebben de vorige keer besloten om oude documenten, waar geheimhouding op rustte, openbaar te maken. Ik wil u informeren dat Follow the Money Delfland benaderd heeft met inderdaad een verzoek om dit soort documenten te kunnen bestuderen. Verder heb ik op dit moment geen informatie. Maar ik dacht dat het misschien wel goed is dat u daarvan op de hoogte bent.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer de dijkgraaf, voor deze toelichting. Is er behoefte aan een rondje over deze brief? Laat ik het maar in het algemeen zeggen. Zijn er vragen naar aanleiding van deze brief? Ik zie mevrouw Jonker, mevrouw Wijbenga en mijnheer Oostvogels, mijnheer Jansen en mijnheer Van Boxmeer. Dat is meer dan de helft. Ik stel vast dat we een rondje gaan doen. Ik begin bij de heer Jansen. Gaat uw gang.

De heer Jansen: We vallen wel in de boter vandaag, want wij zijn telkens als eerste aan de beurt. Dank u wel, voorzitter. Ik heb een paar vragen. Allereerst, bedankt en complimenten voor de brief. Nogmaals voor de inzet, ook vanuit de organisatie, om het helemaal op orde te krijgen. We hebben daar ook vertrouwen in. We lazen dat er een interne PEN-test is uitgevoerd. Dat het niet is gelukt om dan binnen te dringen in de digitale organisatie van Delfland. Dat is hartstikke goed. Maar dat er toch wel wat kwetsbaarheden, die ook verder worden genoemd, zijn geconstateerd. Dat het nu wachten is op een externe PEN-test. Mijn vraag is, goed, wat

is daar de planning van? Gaat Hudson die weer uitvoeren? Maar goed, we zijn in ieder geval heel erg benieuwd wat daar uitkomt. Verder wilde ik ook nog wel vragen zo van, goed, er zijn een aantal kwetsbaarheden genoemd. Maar ik wilde hier ook alvast even de oproep doen dat ik ook zie dat wij ook zelf een bepaalde verantwoordelijkheid hebben. Dat er ook een kwetsbaarheid zit bij de VV-leden, de manier waarop zij met digitale zaken omgaan. Goed, ik wilde daar gewoon aandacht voor vragen, dat we als gehele organisatie proberen om de digitale vaardigheid eens een keertje op orde te krijgen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Jansen. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ik wil de organisatie ... Gewoon een compliment voor de brief die we krijgen. Er is een manier van communiceren. Er is ook afgesproken wat we hebben gedaan. We worden goed op de hoogte gehouden wat de gevolgen zijn en wat er is. Ik vroeg me alleen af dat het echt als een besluit moet komen steeds, of had het ook gewoon als een ingekomen stuk moeten zijn? Dat daar even een geschil over is. Misschien is het ook wel even goed om het dan af te timmeren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Dijkshoorn. Mijnheer Fekkes.

De heer Fekkes: Dank u, voorzitter. Ik heb geen vragen. Ik neem de stukken ter kennisgeving aan.

De voorzitter: Dank voor uw reactie. Mijnheer Van Heijningen. Mijnheer Lont.

De heer Lont: Het is een fijne, risicogestuurde aanpak en met goede kleurtjes. Helder stuk. Ik vroeg me nog wel af, zaken van organisatie en cultuur, die worden niet gevalideerd. Dat is ook lastig. Dat snap ik. Maar op wat voor manier wordt er wel meer aan die software-elementen, de mens daartussen ... Hoe wordt dat bekeken? Hoe wordt dat getoetst?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Lont. Mijnheer Heijboer.

De heer Heijboer: Voorzitter, dank u wel voor deze informatie. Is helder. Hoewel wij toch wel wat verrast waren door de kosten die er nog te maken zijn, de komende jaren. 1,1 miljoen is niet mis. Wat wij ons nog wel afvragen is van, hoe gaan we hier in de toekomst mee verder? We lazen onder andere dat er veel oude, kwetsbare software aanwezig was in de procesautomatisering, maar geen security patches op toegepast waren. Waarschijnlijk is dat een technische vraag, maar is het ook nog wel een bestuurlijk aspect aan. Want was hij software zo oud dat de leverancier ze niet meer verstrekke, of zijn wij nalatig geweest om ze toe te passen, die security patches? Een tweede vraag is van, hebben wij specifieke Delfland-software laten schrijven ooit? Vroeger werd dat wel gedaan. Kunnen we dan nu ook overschakelen op meer algemene besturingssoftware, waar een informatiebedrijf de patches voor verzorgt? Een tweede vraag was meer ook over de beveiliging van, als er een aanval is, kunnen we dan nog op handbediening overschakelen? Dan wil ik handbediening met name bij de gemalen, maar vooral ook bij de zuiveringsinstallaties ... Handbediening is dan los van internet. De vraag is, is dat nog technisch mogelijk of kan dat niet meer? Dat was het. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Heijboer. Mevrouw Wijbenga.

Mevrouw Wijbenga: Dank u wel, voorzitter. Dat is een mooi bruggetje naar wat ik wilde zeggen, als het gaat om ... Dat het goed is dat de kantoorautomatisering is losgekoppeld van de procesautomatisering. Ik sluit me, ten aanzien van de laatste vraag van mijn collega, graag hierbij aan. Ook sluit ik me aan bij de vraag die gesteld is door het CDA over externe penetratietesten, wanneer die plaatsvinden. Ook als het gaat om de

bewustwording. Dat geldt niet alleen voor, wat zijn er nog voor acties om de bewustwording ten aanzien van informatiebeveiliging binnen de organisatie op peil te houden, maar ook ten aanzien van onze VV-leden en straks ook bij toekomstige VV-leden. Is hier bijvoorbeeld een training op? Dat is nog een vraag. Dan ook nog een vraag, maar dat komt misschien dat ik het niet helemaal allemaal in het dossier heb kunnen terugvinden, maar is er ook een CISO aangesteld, een Chief Information Security Officer? Dan als laatste, het viel mij op in de informatie, waarvoor dank overigens, dat er nogal veel mensen bevoegdheden hebben, de privilege assessors. Wat voor een beleid zit daar op omdat enigszins terug te brengen? Dat was de bijdrage van onze kant.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Wijbenga. Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Dank u wel, voorzitter. Er zijn al heel veel vragen gesteld. Ik had nog een kleine vraag. Wat betekent het in de praktijk dat die eindvalidatie nog niet beschikbaar is en dat enkele vertraagde projecten nog in september moeten worden ingevoerd? Wat voor risico lopen wij daarmee? Maar misschien sluit het ook in het geheel wel aan op de andere vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jonker. Mijnheer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Dank, mijnheer de voorzitter, voor het woord. Ik denk dat we grote stappen maken. Ik heb eigenlijk een observatie, die ik toch wel wil delen met u. Dat is, in het rapport van Hudson staat bij 3.1 nog een aantal punten waar ik even dacht van, wow, de vulnerabilities, de accounts en de netwerken. Als ik dan kijk op het dashboard, ziet het er heel gewoon uit. Maar de dingen die er staan bij 3.1 vind ik toch eigenlijk best wel heftig. Dan zal er ongetwijfeld een vorm van een balans zijn, dat de uitkomst groen is. Of u daar even naar wil kijken. Zo ook de privilege access. Het was 34 en nu 78. Dan staat er in de begeleidende zin, dat komt door de uitbreiding van ICT. Dat zijn wel aanzienlijk meer mensen die we hebben aangesteld bij ICT dan dat we begroot hadden. Er zal ongetwijfeld een andere, goede argumentatie voor zijn. Dan aansluitend op de heer Jansen, Lont en mevrouw Wijbenga, is eigenlijk mijn vraag aan mijn collega's, doet u weleens een cursus op Arda? Want ik kreeg een heel leuk mailtje, de hele tijd, van Arda. Nu hadden jullie het over van, trainingen, cultuur, risico's. Is eigenlijk een beetje de open vraag, we zullen het maar allemaal zien als privacy, dat u geen antwoord hoeft te geven, maakt u er gebruik van? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Boxmeer. Mijnheer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Dank, voorzitter, voor het woord. Dank voor de update. Het geeft een goed beeld. De meeste dingen zijn volgens ons in lijn met wat we verwacht hebben, wat er verwacht is bij dit soort projecten. Het enige waar we wel van schrikken is het complete scheiden van KA, PA. Dat die pas in 2025 compleet is. Hij was al eerder genoemd. Het duurt nog eventjes. Dat snap ik. Maar ineens drie jaar naar voren schuiven, dat vinden we wel erg ver. Wel fijn, vaak op het onderwerp, ik begin me te herhalen, is fijn dat we meer inzicht hebben, maar we schrikken er wel van dat het steeds meer opschuift. Misschien nog een reactie, specifiek op die KA, PA scheiding, van de portefeuillehouder. Ik wil even aansluiten bij de vraag die volgens mij door Ongebouwd gesteld werd. We besluiten nu kennis te nemen van deze brief, terwijl een besluit gericht is op rechtsvervolg. Rechtsgevolg, ik moet het goed zeggen. Dat is hier niet het geval. Misschien kunnen we ook hier de volgende keer gewoon de route bewandelen die we verder ook bij 05.04 doen, dat de brief ter kennisgeving naar ons gestuurd wordt, onder de lijst met ingekomen stukken staat, dat hij hem dan gewoon kunnen agenderen, zodat we het juridische stukje geen geweld aan hoeven doen. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oostvogels. Mijnheer Kiela.

De heer Kiela: Dank u wel, voorzitter. Ook wij waren een beetje verbaasd over het besluit wat voorligt. Immers, het stuk ter kennisname nemen, is niet echt een besluit. Maar ik ben nieuw in deze club, ik denk, het zal wel zo horen hier. Verder begrijp ik dat er nog een belangrijke stap komt in het derde kwartaal. De samenhang tussen de stappen, blijven wij steeds voortgangsrapportages krijgen of wordt het een keer afgerond? Hoe zit het traject ongeveer in elkaar? Zoals het er nu ligt, de rapportage, is hij helder en goed bij ons geen verdere vragen op.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kiela, voor de vragen en opmerkingen. Het woord is aan de portefeuillehouder.

De heer Daverveldt: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Dank voor alle vragen. Ik ga gewoon het rijtje af. In de eerste plaats, de externe PEN-test wordt gepland in oktober. Die zal niet door Hudson worden uitgevoerd. Uw opmerking over de VV, wij hebben al vaker gezegd, het is zeker in het kader van informatiebeveiliging bijvoorbeeld heel belangrijk dat VV-leden vooral hun e-mailverkeer rond Delfland gebruik maken van een Delfland-account. Ik sluit mij heel erg aan ook bij de oproep van de heer Van Boxmeer om te kijken naar die Arda-module. Dat zijn uitstekende e-learnings, met ook de mogelijkheid om te testen in hoeverre je de goede beslissing neemt. Ik kan u ook zeggen, let er altijd op dat u de iPads en de iPhones die u eventueel gebruikt voor Delfland direct update op het moment dat er een nieuwe update beschikbaar is. Even kijken, ik ga door naar, er zijn velen van u die gezegd hebben, hoe zit het met dit besluit? Ik vind het prima om in het vervolg, net zo goed als dat we dat met andere zaken doen, een brief aan u sturen. Dan is het impliciet dat u kennis neemt van die brief. Dan komt hij bij de ingekomen stukken, bij de commissie. Als u die dan wil bespreken, dan kunt u dat aangeven en dan wordt hij geagendeerd. Even kijken, de heer Lont, organisatie en cultuur wordt inderdaad niet gevalideerd, want om die validatie uit te voeren, dat wordt heel gestructureerd gedaan met opzet, bestaan, werking. Dat is heel moeilijk toe te passen op organisatie en cultuur. Maar u kunt van mij aannemen dat er doorlopend gewerkt wordt aan verdere bewustwording in de organisatie van het belang hiervan. Er zijn grote stappen, ook op dat gebied, gezet. Even kijken, de heer Heijboer. Inderdaad, we zijn er nog niet. Je zou ook kunnen zeggen, wat wij nu gaan doen, zeker op het gebied van de PA en met de echte segmentatie, dat zijn nog complexere zaken. Die kosten ook navenant tijd. Daar zijn ook inderdaad kosten mee gemoeid waar we u al, ook in het kader van de Kadernota, over geïnformeerd hebben. Opmerkingen over software et cetera, wij monitoren nu continu het aantal vulnerabilities dat wij zien. Hoeveel erbij komen, hoeveel er worden opgelost. De trend gaat naar beneden. Dat is goed. Maar het zijn soms lastige problemen om op te lossen, omdat je met het patchen je bedrijfsvoering ook niet in gevaar wil brengen. Dat vraagt heel veel aandacht. Uw opmerking over handbediening, volgens mij zijn er in het verleden ook vragen over gesteld door de VV, in het kader van bijvoorbeeld ook, weet je wel, het incident wat we gehad hebben de stroomvoorziening in Den Haag. Dat is nog steeds de situatie. Ik kan u zeggen dat in ieder geval voor de gemalen de mogelijkheid is om op handbediening over te gaan. Ik zeg er direct ook bij, ook dat vraagt nog steeds kennisborging in de huidige organisatie. Even kijken, ik heb al gezegd over de Arda test. Ciso, die hebben we al jaren. Even kijken, u maakt terecht een opmerking over, weet je wel, de general admin-accounts. Wij zijn helemaal niet gelukkig dat die lijn gestegen is, de laatste tijd. Dat heeft er allemaal mee te maken dat om de oplossing die we daarvoor willen hebben te implementeren, had je dit tijdelijk nodig. Als we over de heuvel heen zijn, dan gaat het aantal admin-accounts ... Zal hard gaan dalen. Het is heel duidelijk voor de organisatie dat wij dit heel erg teruggebracht willen zien. Dat zal straks ook niet mogelijk zijn. Maar in deze transitie was het even nodig. Even kijken, mevrouw Jonker, in de eindvalidatie, welk risico nog niet? Ik denk niet zozeer dat het risico is dat de eindvalidatie er nog niet is, maar er is natuurlijk ... Het feit dat sommige dingen toch net even wat langer duren, dat leidt er toe dat de algemene inschatting van het risico iets minder hard daalt dan we zouden wensen. De heer Van Boxmeer maakt een opmerking over het validatierapport. Er

zijn twee dingen. Aan de ene kant heb je de tabel met alle projecten en deelprojecten. Daar wordt heel secuur naar gekeken, hoe zit het met opzet, bestaan en werking? Gelukkig maar, dat ziet er steeds groener uit. Ik verwacht de komende maanden dat we de resterende dingen die we kunnen valideren groen zullen krijgen. Los daarvan hebben we nu een security operation center die rapporteren op het aantal vulnerabilities. Dan zeg je nog steeds van, het aantal vulnerabilities is nog steeds hoog. Gelukkig is de trendlijn naar beneden. Daar wordt hard aan gewerkt. General admin heb ik al over gesproken. Dan de heer Oostvogels. Het opschuiven van de KA, PA netwerkscheiding, ook hier moet je zien, het is zo complex, dat je dat gefaseerd wil doen. Je moet eigenlijk zeggen, het eerste, dat zal echt eerder gebeuren dan 2025, is de KA, PA scheiding. Daarna ga je als het ware dieper segmenteren binnen KA en PA. In dat schema hebben we het zodanig gedaan, dat we natuurlijk beginnen met die dingen te doen waar we denken dat de grootste risico's zitten.

De voorzitter: Gaat uw gang, mijnheer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Dank, voorzitter. Dank portefeuillehouder voor deze beantwoording. Ik snap de techniek erachter. Ik ben nog heel even benieuwd, op bestuurlijk niveau, de deadline dat dat afgerond moet is schuif nu even heel hard naar achteren. Was dat nieuw? Was dat van tevoren te voorzien?

De heer Daverveldt: Laat ik het zo zeggen, wij hebben in mijn ogen nooit heel strak aangegeven wanneer wij KA, PA gescheiden zouden willen hebben. We hebben wel een technisch advies gehad, met een soort eerste, globale schets. Maar volgens mij hebben we altijd gezegd, dat moet je nog eens niet zien als een echte planning. Daar is nu voor het eerst in meer detail naar gekeken. Dan komt deze planning eruit. Laatste opmerking. De heer Kiela over voortgangsrapportages. We hebben natuurlijk de afgelopen jaren ontzettend intensief gecommuniceerd naar deze commissie. Wat mij voor ogen staat, maar dat is uiteindelijk ook natuurlijk aan u wat uw informatiebehoefte is, dat als wij fase 2 hebben afgerond, in die zin dat u op de validatie heeft, dan gaan wij de rest van het programma uitvoeren, zoals we andere grote projecten ook uitvoeren. Mijn voorstel zou dan zijn om ook de rapportage richting de VV op dezelfde manier te doen. Neem een groot programma als De Groote Lucht, daar krijgt u op belangrijke beslismomenten alle informatie. Over de algemene voortgang wordt natuurlijk bij Burap-jaarstukken ook gerapporteerd. Dat zou mijn voorstel zijn in dit kader.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer de dijkgraaf, voor de beantwoording. Zijn er nog nagekomen vragen? Ik zie iedereen nee schudden. Dan was de beantwoording blijkbaar voldoende. Is de brief hiermee duidelijk. Het voorstel uit om deze brief de kennisgeving vast te stellen. Dat kan dan zo door naar de VV. Dat gezegd hebbende, mijn snoetje is wat kort, ik moet af en toe even overhangen, wellicht is het een idee om even 5 minuten te schorsen om de handen te wassen. Dat we om 10 voor 11 weer verder gaan.

Schorsing

De voorzitter: Uitstekend.

04.B.05 Aanwijzen vestigingsgemeente hoofdstembureau

De voorzitter: Als iedereen weer zijn plaats heeft ingenomen en is gekomen van deze schorsing, dan stel ik voor dat we overgaan tot behandeling van het agendapunt met betrekking tot aanwijzen hoofdstembureau. Dan is het woord aan de portefeuillehouder om dat even kort in te leiden.

De heer Daverveldt: Dank u wel, voorzitter. Bij de Waterschapsverordening had ik een voorstel om drie besluitpunten te verwijderen. Hier heb ik een voorstel om één besluitpunt toe te voegen. Laten we dat even toelichten. U moet als VV de vestigingsgemeente aanwijzen voor het hoofdstembureau. Dat is natuurlijk Delft. Maar het is waarschijnlijk zo dat er een nieuwe wet in werking treedt, Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen. Die praten dan, in het kader van die wet, niet meer over het hoofdstembureau, maar over het centraal stembureau. Dat betekent dat we vandaag, of straks in de VV, dit besluit kunnen nemen, maar dan moet ik na 1 januari, als die wet in werking getreden is, nog een keer in februari naar u terugkomen om dan de vestigingsplaats van het centraal stembureau vast te stellen. Dat zouden we kunnen voorkomen, niet dat het heel veel werk is, door er nu een extra besluitpunt aan toe te voegen. Even kijken, de VV besluit Delft als vestigingsgemeente van het centraal stembureau aan te wijzen, met ingang van het tijdstip waarop artikel 1, onderdeel KA van de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen, in werking treedt. Dat is om het nog verder te stroomlijnen. Dan sorteren we, bij wijze van spreken, daar al op vooruit. Als u toch zegt, liever niet, dan weet u nu al dat ik in februari met een soortgelijk voorstel kom voor het centraal stembureau. Verder denk ik dat het voorstel voor zichzelf spreekt en geen toelichting behoeft. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Dat lijkt me een duidelijke oproep. Ik zie de heer Fekkes om het woord vragen. Gaat uw gang, mijnheer Fekkes.

De heer Fekkes: Je moet het maar allemaal zien bij te houden, voorzitter. Akkoord ermee. Wat ik me even zat af te vragen, op grond van de Kieswet moet je volgens mij ook de leden, niet de voorzitter, maar wel de leden van het centraal stembureau, zal ik het nu maar noemen, aanwijzen. Dat moet door de VV gebeuren. Of heb ik dat verkeerd? Wilt u dat nog eens nakijken? Daar hoeft ik nou geen antwoord op. Maar ik bedoel, dan kunnen we dat meteen meenemen.

De voorzitter: Dat was de vraag van de heer Fekkes. Daar zal de portefeuillehouder zo op reageren. Zijn er nog andere vragen in dit verband? Nee, die zijn er niet. Gaat uw gang.

De heer Daverveldt: Dank u wel. Ik vat dit ook maar weer op als een tentamenvraag. Maar wat ik kan toezeggen, dat is dat u heel binnenkort schriftelijk geïnformeerd wordt met het hele plan rond de verkiezingen. Daar zal ook duidelijk worden van, hoe deze stappen gezet moeten worden en wie daar besluiten over moet nemen.

De voorzitter: Goed, dan concludeer ik dat dit voorstel met een toegevoegd besluitpunt, namelijk dat de VV besluit om Delft als centraal stembureau aan te wijzen, zeg ik maar even verkort, door kan als hamerstuk naar de VV. Het spreekt natuurlijk voor zich dat er voor die tijd een gewijzigd voorstel, of althans een aangepast voorstel met de juiste besluitpunten in iBabs komt te staan.

04.H Hamerstukken

05 Ingekomen stukken

De voorzitter: Dat gezegd hebbende kunnen we door naar het volgende rijtje agendapunten. Dat gaat over de ingekomen stukken.

05.01 Definitieve programmabegroting 2023 incl. meerjarenraming 2024-2027 AQUON

De voorzitter: Als eerste is dan aan bod de programmabegroting van AQUON. Dat is wel een aardige. De technisch voorzitter van AQUON zit aan mijn linkerhand. Ik mag zelf de portefeuille AQUON doen. We zullen kijken of we ... Want we kennen de vragen niet, maar wellicht dat een van ons beiden daar dan in ieder geval een antwoord op zou kunnen geven. Degene die dan niet antwoordt, is voorzitter. Zullen we dat afspreken? Maar gaat uw gang. Ik meen dat het op de agenda gezet was door Water Natuurlijk. Mevrouw Wijbenga, gaat uw gang.

Mevrouw Wijbenga: Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk maar één vraag bij het lezen van het stuk. Ik weet niet meer op welke pagina hij staat, maar ergens wordt gemeld dat er sprake is van 3,3 miljoen voor frictiekosten, waaronder afvloeiing van personeel. Toen dacht ik, in deze tijd afvloeien van personeel, waarbij iedereen personeelsgebrek heeft, dat riep bij mij een vraag op. Vandaar dat ik dacht, daar zou ik wel graag een antwoord op willen hebben. Dat was het enige.

De voorzitter: Dank u wel voor de vraag. Ik denk dat ik die vraag wel kan beantwoorden. Er is sprake van een centralisatie bij AQUON. Dat betekent dat twee vestigingen bij elkaar gevoegd worden. In eerste instantie waren het er drie. De meeste mensen werken nu in Leiden. De nieuwe vestigingsplaats van AQUON, centrale vestigingsplaats, wordt Nieuwegein. Je kunt je natuurlijk altijd voorstellen dat daar dan sprake is van mensen die erg prettig Sorry, Houten, vlakbij Nieuwegein. Scheelt niet zoveel. Maar mensen die prettig wonen in het Leidse en geen zin hebben om mee te gaan met het bedrijf, dan ontstaan er frictiekosten. Terwijl van de kant van het bedrijf er natuurlijk wel de nodige inspanning gepleegd wordt, van de kant van AQUON, om die mensen natuurlijk bij zich te houden, want dat is wel het streven. Maar daar komen de frictiekosten vandaan. Althans, worden frictiekosten verwacht. Want ik bedoel, het hoeft ook weer niet zo te zijn. Ik hoop dat die vraag hiermee beantwoord is.

Mevrouw Wijbenga: Dank u wel, voorzitter.

05.02 Beantwoording schriftelijke vragen CU/SGP over schouwmeesters

De voorzitter: Dan is aan de orde, althans geagendeerd, de schriftelijke beantwoording van de vragen van CU/SGP over de schouwmeesters. De heer Lont waarschijnlijk.

De heer Lont: Wij vroegen ons af, als fractie in ieder geval nog, welke concrete tijdlijn erbij hoort en waar er aan wordt gedacht qua nieuw beleid? Maar we zijn wel blij dat dit wordt opgepakt.

De voorzitter: Dank u wel voor deze opmerking. Heeft de portefeuillehouder daar nog iets aan toe te voegen?

De heer Daverveldt: Jazeker. Dank u wel. Op dit moment is de ambtelijke organisatie druk bezig om verder invulling te geven hoe wij met vrijwilligers willen omgaan. Heel specifiek, de revitalisatie van het dijkleger. Hoe heet dat, binnenkort zal daar een voorstel voorkomen naar D&H, om dat in D&H te bespreken. Dan kan ik de VV daar ook over informeren. Het tweede punt wat ik wil zeggen, dat is dat we volgende week ook een bijeenkomst hebben met de schouwmeesters, om op een passende wijze stil te staan bij al het mooie werk wat zij de afgelopen jaren gedaan hebben. Dat vindt volgende week plaats, om daar erkentelijkheid voor uit te spreken. Dan kunnen wij ook ... Dat heb ik volgens mij in het verleden ook gezegd, als er schouwmeesters zijn die in de nieuwe opzet nog steeds een rol willen vervullen, parallel aan mensen van Delfland die de schouw uitvoeren, daar wordt ook over gesproken.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Lont.

De heer Lont: Ik wilde alleen nog maar zeggen van, bedankt dat er op zo'n korte termijn al een voorstel komt en bijeenkomst. Dat is alleen maar fijn.

De voorzitter: Dank u wel voor deze reactie.

De heer Jansen: Voorzitter, ik had ook gevraagd om ...

De voorzitter: Mijnheer Jansen, u heeft het woord. Gaat uw gang.

De heer Jansen: Goed, in ieder geval, we lezen inderdaad dat er een nieuw besluit is genomen om afscheid te nemen van de schouwmeesters. Tenminste, als ik het zo letterlijk lees. Ik vroeg me even af inderdaad wanneer dat besluit is genomen en door wie en wat eigenlijk de reden is om afscheid te nemen van de schouwmeesters? Want ik hoor weleens in de wandelgangen, opleiding en dat nieuwe ICT, waar ze minder goed mee kunnen omgaan. Goed, ik zou weleens willen weten van de portefeuillehouder wat eigenlijk de reden is om afscheid te nemen van die schouwmeesters. De reden dat ik het vraag, is ook dat ik denk dat de schouwmeesters een hele waardevolle toevoeging zijn binnen Delfland. Ze zijn de extra oren en ogen in het veld en zorgen ook voor een stuk betrokkenheid van inwoners en bedrijven bij het waterschap. Dat zijn even mijn vragen zo van, wanneer is het besluit genomen, door wie en waarom? Ik had een tweede vraag over het dijkleger. Gaat dan het dijkleger een stuk van taken van de schouwmeesters overnemen? Naar aanleiding van de beantwoording net wilde ik vragen, hoe kunnen dan mensen die dan toch verder willen als schouwmeester, of in ieder geval als vrijwilliger, betrokken worden verder?

De voorzitter: Dat zijn drie vragen van de heer Jansen. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel, voorzitter. Wij hadden deze brief op de agenda geplaatst. Dat was onder andere over de vraag, wie heeft het besluit genomen om de schouwmeesters af te schaffen of niet meer in te zetten? Is dat een collegebesluit, of moeten wij dat als algemeen bestuur ook doen? Hebben wij daar invloed op? Want de schouwmeesters zijn beëdigde ambtenaren ook, die hun functie daarvoor hebben gedaan. Dat is ons niet helemaal duidelijk. Er wordt gecommuniceerd dat de schouwmeesters eigenlijk niet meer nodig zijn. De heer Jansen stelde al een aantal vragen. Daar sluit ik mij bij aan. Dan ook, de schouwmeesters zaten in het dijkleger. Dat is vaak gevraagd en gedaan. Maar dat is bij Delfland, of dat is door de jaren heen, dat er nieuwe dijkgraven en nieuwe secretaris-directeuren zijn, in de vergeethoek gekomen. Maar bij de schouwmeesters ligt, als het goed is, nog steeds een hesje van dijkbewaking en van het dijkleger in de auto. Die horen nog, als het goed is, bij het dijkleger. Als ik gekeken heb in de geschiedenis, heeft het dijkleger voor het laatst een oefening gehad in juli 2017. Dat is ook ongeveer één van de laatste keren dat ze opgeroepen zijn. Volgende week wordt er op, u zegt het al, passende manier stilgestaan bij het afscheid van de schouwmeesters. Toch heeft Delfland daar weer een steek laten vallen in het agrarisch gebied. Want op het tijdstip dat de agrarische schouwmeesters, is precies onder de melkerstijden. Zelf als fractie, en ikzelf als persoon, maak mij altijd druk dat die tijd niet geschikt is voor een agrarische medewerker of een agrarisch bestuurder om dan juist bij elkaar te komen. Ik hoop dat er dan ook volgende week mensen zijn, die dan komen, of dat ze iets kunnen regelen. Maar het is niet handig. Ook naar buiten toe wordt het al gezegd van, zie je wel, Delfland heeft niets met agrariërs en met schouwmeesters. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Dijkshoorn, voor deze vragen. Nog meer vragen? Dan nemen we die gelijk mee. Het woord is aan de portefeuillehouder.

De heer Daverveldt: Dank u wel voor alle vragen. In de eerste plaats, ik weet even niet precies de datum, maar D&H heeft een besluit erover genomen. Ik wil graag een toelichting geven. In de eerste plaats is het belangrijk om u te realiseren dat, dan moet ik het even uit mijn hoofd doen, waarschijnlijk al voor 2015 er belangrijke wijzigingen zijn doorgevoerd toen de organisatie de schouw in het stedelijk gebied zelf is gaan uitvoeren. Toen is er van veel schouwmeester afscheid genomen. Dat werd toen ingegeven, omdat er organisatorisch taken bij elkaar gebracht zijn, operationele taken. Met toezicht, werden bij elkaar gebracht. De ervaringen daarmee zijn in het stedelijk gebied heel goed geweest. In het landelijk gebied zijn de schouwmeesters ... Blevén functioneren. Het is wel zo dat ook in het landelijk gebied het lang geleden is dat er, bij wijze van spreken, nieuwe schouwmeesters bij kwamen. Organisatorisch zijn we tot de conclusie gekomen dat eigenlijk die bundeling van taken ook in dat landelijk gebied heel goed zou kunnen passen. Daar speelt ook bij dat het hele schouwproces in hoge mate gedigitaliseerd is. Daar komen nieuwe instrumenten bij, die breder gebruikt worden. Wat ook meespeelt, is dat vroeger, voor aanscherping van de AVG, externe schouwmeesters toegang konden hebben tot bepaalde data. Dat mogen ze niet meer, want daar moet je een andere status voor hebben. Andere argumenten zijn over dat de manier waarop wij de schouw uitvoeren, dat is ook aan verandering onderhevig. Wij proberen steeds meer risicogestuurd te gaan werken, door bijvoorbeeld satellietmonitoring of dronemonitoring te gebruiken. We hebben ook in de VV vorig jaar vastgesteld, de ecokleurenkoers, om als het ware meer handgrepen te hebben hoe je die afweging maakt van wanneer je als het ware moet snoeien en wanneer niet. De hele afweging is ook complexer geworden. Dat is de reden geweest dat we gezegd hebben van, we gaan het op een andere manier organiseren. Ik ben het helemaal met u eens dat wij de betrokkenheid van mensen in het gebied heel erg koesteren. Dat betekent ook dat wij ... Even kijken, een paar maanden geleden ... Er zijn twee bijeenkomsten geweest. Er is een bijeenkomst geweest, waar ook plaatsvervangende VV-leden bij aanwezig waren, om nog eens een keer een toelichting te geven waarom we dit deden. Toen hebben we ook gezegd, want de communicatie over deze verandering was vorig jaar niet gelukkig ... Heb ik al meerdere malen richting de schouwmeesters mijn excuses voor aangeboden. Toen hebben wij een bijeenkomst bij elkaar ... Alle schouwmeesters uitgenodigd om nog eens een keer hierover te praten. Toen hebben we ook gezegd dat als er schouwmeesters zijn die als het ware mee willen werken, niet meer als zelfstandig schouwmeester, maar met een Delflandse medewerker, mee willen lopen tijdens een schouw, dan heel graag. Dan gaan we daar mogelijkheden voor creëren. Eerlijkheid gebiedt te zeggen dat er maar een zeer beperkte groep was die, als het ware, daar nog interesse in had. We hebben ook gezegd dat het dijkleger, dat we dat, zoals ik net zei, willen revitaliseren. Mevrouw Dijkshoorn heeft gelijk dat in het verleden schouwmeesters ook daar een rol in speelden. Maar zoals mevrouw Dijkshoorn ook terecht zegt, de laatste keer dat, bij wijze van spreken, het dijkleger getraind is, dat is vele jaren geleden. Ik vind het belangrijk, dat is een principiële keuze waar we nog in D&H over moeten spreken ... Ik spreek nu even ... Dat wij dat dijkleger meer een plek geven. Dat betekent ook dat je regelmatig ze zult moeten trainen et cetera. Daar zijn we op dit moment mee bezig. Als er schouwmeesters zijn die daar een rol, bij wijze van spreken, weer in dat gerevitaliseerde dijkleger willen spelen, zijn ze meer dan welkom. Het laatste, waar we ook naar aan het kijken zijn, dat is, er is veel wetgeving veranderd op het gebied van vrijwilligers. Wij moeten op ons beleid herijken, in termen van vergoedingen die we mogen geven aan vrijwilligers. Dat zal ook anders zijn. Dat is ook werk in uitvoering. Ik hoop dat ik hiermee uw vragen beantwoord heb. Eigenlijk al te vragen van mevrouw Dijkshoorn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer de dijkgraaf. Ik ga even kijken of de vragen naar behoefte zijn beantwoord. Ik zie de heer Jansen wenken. Mijnheer Jansen, u heeft het woord.

De heer Jansen: Dank aan de portefeuillehouder voor de beantwoording van de vragen. Ik ben blij dat u in ieder geval toch wel kijkt zo van, of ze inderdaad nog wel een plek kunnen krijgen. Ik snap dat er inderdaad

dingen veranderd zijn. Maar goed, ik hoorde ook in mijn omgeving dat een aantal voormalig schouwmeesters of huidige schouwmeesters, dat weten ze zelf niet eens, volgens mij, in ieder geval wel toch heel erg enthousiast altijd zijn geweest over hun rol. Dat ze ook graag mee wilden helpen. Ik denk dat we dat enthousiasme juist moeten koesteren. Als we ze op een of andere manier kunnen betrekken, hetzij als meelopend schouwmeester of als lid van het dijkleger, dan denk ik dat we dat zeker moeten gaan doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Jansen. Is er behoefte aan een aanvullende opmerking van de portefeuillehouder?

De heer Daverveldt: Eigenlijk heel kort. Daar ben ik het mee eens. Daarom hebben we ook expliciet die uitnodiging gedaan. Sorry. De constatering is wel dat er maar een zeer beperkt aantal mensen onder die nieuwe vormgeving zeiden van, dan vind ik het leuk om dat te doen. In de praktijk komt het er wel op neet dat we ook echt afscheid nemen van een aantal schouwmeesters, omdat die ook zelf dan zeggen, als het op deze manier alleen maar kan, ben ik niet meer geïnteresseerd. Dan nog vind ik het belangrijk dat we op een passende manier er wel afscheid van nemen. Ik neem nota van, weet je wel, dat mevrouw Dijkshoorn zei, dat het tijdstip voor sommigen bezwaarlijk kan zijn. Ik hoop maar dat het mogelijk is om vervanging dan te vinden voor de werkzaamheden die op de boerderij moeten plaatsvinden en dat ze toch aanwezig kunnen zijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer de dijkgraaf, voor deze beantwoording. Ik neem aan dat hiermee de vragen van de commissie beantwoord zijn.

05.03 Informerende brief VV inzake planning KTV 2023

Samen behandeld met 05.04.

05.04 Toelichting op besluit om Kostentoedelingsverordening watersysteemheffing Delfland 2022 onveranderd te houden voor 2023

De voorzitter: Dan zijn we nu toe aan agendapunt 03 en 04. Die hebben betrekking op twee brieven ten aanzien van de Kostentoedelingsverordening, waarvan er één is geagendeerd door de fractie Ongebouwd en één door mijzelf. Ik denk dat het goed is dat we even weer van voorzitter wisselen.

De plaatsvervangend voorzitter: Prima. Dank u wel, mijnheer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Die zou ik het liefste maken naar aanleiding van de vragen van ... Of althans de vragen van mevrouw Dijkshoorn bij dat antwoord te betrekken.

Mevrouw Dijkshoorn: Dank u wel, voorzitter. Wat onze vraag eigenlijk was, dat is meer over de procedure die gelopen is. Afgelopen augustus zou er eventueel een extra commissie komen over de Kostentoedelingsverordening. Dat komt ook, omdat we best wel een beetje ... Het is natuurlijk een hele lastige tijd ook. Dat weten wij ook. Als we de Burap, die we donderdag bespreken, ook zien, daar worden we ook niet echt heel erg vrolijk van. Dat heeft natuurlijk ook met de Kostentoedelingsverordening ... Als ik deze brief zo lees, dan blijft de Kostentoedelingsverordening gelijk, want anders hadden we die vandaag moeten bespreken, want dan had hij ter inzage moeten liggen. Daar graag een antwoord op. Als dat juist is, dat we er dan vanuit gaan dat dezelfde percentages blijven gelden voor de watersysteemheffing die vorig jaar is

geweest. Dat daar niet echt een afwijking op is. Of dat in overeenstemming is met wat ons idee was. Dank u wel.

De plaatsvervangend voorzitter: De heer Boot.

De heer Boot: Dank u wel, voorzitter. In het verlengde van de vraag van mevrouw Dijkshoorn. Hebben wij het goed begrepen dat het een beetje als volgt is gegaan? U had eerst een extra vergaderingstijdstip in gedachte, voor de zekerheid, omdat dit een buitengewoon belangrijk onderwerp is. Nu blijkt dat de kostenstijging vooral bij de zuiveringskant zit. Daarom is er eigenlijk geen reden om heel fundamenteel weer opnieuw naar de watersystemen te kijken, want daar zit die kostenoverschrijding in. Dan handhaven we eigenlijk de verdeling zoals hij vorig is vastgesteld. Heb ik het zo goed begrepen? Want dan zijn wij daar helemaal mee akkoord.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel, de heer Boot. Ik geef het woord aan portefeuillehouder Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. De heer Boot heeft het, wat mij betreft, goed verwoord en daarmee eigenlijk ook de vraag van Ongebouwd beantwoord. Wat we gedaan hebben, is ook op basis van een toezegging, die vorig jaar van achter de tafel gedaan is, om de Kostentoedelingsverordening in ieder geval tegen het licht te houden. Op het moment dat dat nodig was ook met een voorstel voor een nieuwe Kostentoedelingsverordening te komen. Als je dat op de goede manier doet, dan hoort daar een periode van terinzagelegging bij van tenminste zes weken. Om die goed te passen, was het toch wel nodig om ergens in augustus een concept Kostentoedelingsverordening met de commissie te bespreken. Gaandeweg is gebleken dat een nieuwe Kostentoedelingsverordening niet nodig was. Er zijn wel wat verschuivingen en er zijn nog wat uitdagingen op begrotingsgebied. Dat zal iedereen duidelijk zijn. Daar komen we de komende dagen ook nog wel over te spreken. Maar de Kostentoedelingsverordening zit natuurlijk op de Watersysteemheffing. Wat de heer Lont, volgens mij ook mevrouw Dijkshoorn, al aangaf, de kostenontwikkelingen doen zich natuurlijk voornamelijk voor op het energie-intensieve gedeelte van onze taak, namelijk de afvalwaterzuivering. In die zin denk ik dat de volgorde, zoals we die gekozen hebben, een extra parachute ... Dat als het nodig is, dat we die vergadering dan uit hadden kunnen schrijven zonder dat iemand daarvoor verrast hoefde te zijn. Later in het traject hebben we vastgesteld, op basis van de eerste outlines van de begroting, dat het niet nodig was om de Kostentoedelingsverordening aan te passen. Tot zover, mijnheer de voorzitter.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Is er nog behoefte? Dat zie ik niet. Dank u wel voor de beantwoording. Dan denk ik dat we daarmee, even kijken, punt 3 en 4 behandeld hebben. Dan geef ik het voorzitterschap weer over aan u. : We komen nu bij 5 en 6, die we ook gemeenschappelijk zouden behandelen.

05.05 Juridisch advies besluitvorming geborgde zetels

05.06 Brieven van fractie Bedrijven aan college van D&H, CvdK provincie Zuid-Holland en Min van BZK

De voorzitter: Als eerste juridisch advies met betrekking tot besluitvorming geborgde zetels, agendapunt 05.05. Ik zie zo snel even niet wie dat geagendeerd heeft, maar ik begrijp nu dat mevrouw Dijkshoorn daar graag iets over wil vragen. Gaat uw gang, mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel, voorzitter. We hebben een aantal punten die wij even hierbij willen vragen. Van wie is dit initiatief uitgegaan om door de advocaten dit op te laten stellen? Is dit vanuit het college uitgangspunt? Hadden wij als bestuur hier geen invloed op moeten hebben, op wat wij willen vragen? Wat wij merken aan dit advies, best wel een gekleurd is, dat we bijna het idee hebben dat de Waterschapswet overbodig is. Want die wordt al vaak genoemd en wordt dan eigenlijk een beetje buiten beschouwing, ja, maar. Dat baart ons best wel zorgen. Als wij een aantal punten eruit halen. Er is bijvoorbeeld een juridisch kader. Een amendement is overgenomen, dat is punt 12 van het RVO, wanneer GS zich met de inhoud van een amendement kunnen verenigen. Als je dan naar de NotuBiz gaat naluisteren van de provincie, heeft de gedeputeerde zich in de vergadering niet over het amendement uitgelaten en slechts aangegeven dat GS in het voorstel ervan uit is gegaan dat vermindering van twee zetels gelijk verdeeld zou worden over Ongebouwd en Bedrijven. Dat is bijvoorbeeld een punt. Dat wordt dan eigenlijk een soort door de advocaten gewoon wazig onderschreven, dat we denken van, is dit een heel gekleurd advies. Hadden we niet voor een andere advocaat kunnen kiezen hierin? Of waarom is er voor deze advocaat gekozen? Er wordt bijvoorbeeld een koppeling gemaakt met het traject in de Eerste Kamer, wat vandaag aan de orde is. Dat staat eigenlijk los van het provinciebesluit. Wat dat betreft had dat helemaal niet in deze brief van de advocaat hoeven te staan. Dan wil ik eigenlijk ook nog wel benoemen, dat is ook zorgelijk, in de bewuste Provinciale Staten vergadering van 15 juni is door een aantal partijen, het CDA, ChristenUnie/SGP, VVD, een motie ingediend, waarbij de evaluatie van het gelopen proces is voorgesteld, om hieruit voor de toekomst lering te trekken. Deze motie is verworpen door dezelfde partijen die destijds het initiatiefvoorstel hebben ondertekend. Oftewel, de provincie is niet bereid tot zelfreflectie. Als we dan ook goed kijken ... Als je dan kijkt naar het initiatiefvoorstel, hoe vaak dat in die vergadering moest aangepast worden om ook maar goed te krijgen in het voordeel van wat ze willen, dan roept dat bij ons toch wel erg zorgelijke vraagtekens op voor de provincie. We vragen ons dan ook af, hoe past dit binnen de relatie tussen ... Ook met ons van Delfland als waterschap zijnde met de provincie? Hoe gaan wij daarmee om als de Waterschapswet voor de provincie eigenlijk niet geldt of minder geldt? Want ook wij hebben zelf ... Of Delfland heeft zelf een juridisch advies in eerste instantie al uitgebracht op 8 november en had daar ook al een aantal vraagtekens over. Ten eerste willen wij vragen waarom er gekozen is voor deze advocaat en is hij niet gekleurd? Wij hebben het idee dat deze advocaat meer voor de provincie werkt dan voor Delfland. Zou u kunnen uitleggen waarom hiervoor gekozen is? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Bij het vaststellen van de agenda hadden we nog geconcludeerd, ik kom zo bij u, om deze brief in samenhang met agendapunt 05.06 te doen, de drie bieven van de fractie Bedrijfsgebouwd. Dat vergat ik even bij het begin van dit punt aan te kondigen. Ik weet niet of dat betekent dat u straks nog aanvullende hebt, mevrouw Dijkshoorn?

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Nee, dit is gewoon compleet en passend bij elkaar.

De voorzitter: De andere fracties die dat geagendeerd hebben, zijn Bedrijfsgebouwd en CU/SGP. Ik denk dat ik die eerst even het woord geven en dan daarna het rondje even afmaak, voor zover daar behoefte aan is. Mijnheer Van Heijningen.

De heer Van Heijningen: Wij hadden duidelijk vragen, omdat hier in deze brief de Tweede en Eerste Kamer gekoppeld worden aan de Provinciale Staten, terwijl dat absoluut losstaat van elkaar en dat ook twee aparte dingen zijn. Net wat mevrouw Dijkshoorn al aanhaalde, de Waterschapswet is op gespannen voet met wat nu in de Provinciale Staten gebeurd is. Ik vind dat wij, waar wij ons te houden hebben aan de Waterschapswet, daar toch ook tegengeluid moeten laten horen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Heijningen. Mijnheer Lont.

De heer Lont: Wij hadden eigenlijk als vragen van, dit advies, wat gaan we daar als Delfland mee doen en hoe breed wordt ook deze mening gedeeld? Kunnen we het ook niet zien als een soort van evaluatie van gezonde interbestuurlijke verhoudingen? Want ik kwam toevallig een aantal mensen van de Provinciale Staten tegen. Die hadden ook die brieven gezien. Daar is nog niks mee gebeurd. Maar die gaven wel bij zichzelf aan van, eigenlijk is de Waterschapswet en hoe hij is opgesteld, die past gewoon niet goed bij initiatiefwetsvoorstellen en amendementen. Er is ook gewoon onduidelijkheid over hoe je die dan wel zo, u moeten toepassen. Dat kan bijvoorbeeld doordat de initiatiefnemer de rol overneemt van GS, of niet. Ook met name het hardste punt, dat artikel 13. Dat je per waterschap moet kijken, wat zijn de verhoudingen in het waterschap? Wat niet is gebeurd, want in het voorstel is eigenlijk meer uitgegaan van een soort van algemeen verhaal over representativiteit van de geborgde zetels. Dat is meer op het vlak van de Tweede Kamer. In zijn algemeenheid van, hoe gaan we hiermee om als Delfland, ook naar de toekomst toe, voor gezonde interbestuurlijke verhoudingen? Om het desnoods ook in Den Haag te geven van, we hebben niet voor niks artikel 133 Grondwet. Het is belangrijk dat bestuurslagen onderling ... Dat er goed gehandeld wordt. Je wilt het recht van amendement ook niet ondergraven. Hebben wij het net ook over gehad. Maar in ieder geval dat je dan kijkt van, hoe kunnen we die procedure van voor het vervolg wel helder en duidelijk krijgen?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Lont. Ik weet niet of er nog ... Ik zie de heer Fekkes. Gaat uw gang.

De heer Fekkes: Dank u, voorzitter. Wat mij verbaasde was, we hebben in de commissie de geborgde zetels, zal ik het maar noemen, besproken. We hebben het in de VV van 16 december besproken. Daar was al sprake van een juridisch advies, op 16 december. Maar ik begrijp dat dat een intern juridisch advies was, wat wij overigens nooit hebben gezien. Het verbaast mij dat ik dan een juridisch advies zie, gedateerd 14 juli 2022. De vraag is net ook al gesteld, wie heeft dit initiatief daartoe genomen? Ik begreep de volgorde weer even niet. Overigens concludeer ik wel dat de conclusies van Van der Feltz hetzelfde waren als die ik in, dacht ik, vier regels had opgeschreven en gesteld.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Fekkes. Mijnheer Heijboer.

De heer Heijboer: Dank u wel, voorzitter. Volgens mij zijn wij bij Delfland, het waterschap, een van de weinigen in Nederland die nog negen geborgde zetels heeft ten opzichte van andere waterschappen die er allemaal zeven hebben, terwijl wij het hoogste percentage inwoners per oppervlakte hebben. In die zin vinden wij het een goed besluit om terug te gaan naar zeven. Wij hadden zelf inderdaad wel verwacht dat dat gelijkelijk over Ongebouwd en Bedrijfsgebouwd verdeeld zou worden. Goed, dat is anders besloten. Volgens mij is het zo dat ook bij Delfland het zo is, met die besluitvorming, dat als er een besluit voorligt en er is een amendement, dan wordt direct gestemd en dat is dan bindend. Ik volg in die zin wel het advies wat gegeven is door de jurist, dat dat zou kloppen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Heijboer. Nog andere leden van de commissie die daar iets aan toe willen voegen? Nee, dan geef ik graag het woord aan de portefeuillehouder voor een reactie en eventuele beantwoording. Gaat uw gang.

De heer Daverveldt: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Dank u wel voor de vragen. Het initiatief. Toen D&H kennisnam van de besluitvorming in Provinciale Staten kwam de vraag op van, in hoeverre is dit conform de Waterschapswet, of daarmee strijdig? We hebben op dat moment gedacht van, laten we inderdaad die vraag stellen aan een gerenommeerd advocatenkantoor, die gespecialiseerd zijn in dit soort wetgeving. Wij hebben er bewust voor gekozen om extern te gaan, omdat onze eigen juridische afdeling niet noodzakelijk op dit terrein de ultieme expertise heeft. Dat is de reden dat we dit advies hebben gevraagd. Toen we het advies

hebben ontvangen, hebben we gezegd van, uiteindelijk is het aan de VV om te bepalen wat ze hiermee willen doen. We hebben het gewoon neutraal aan u als VV-leden gestuurd. De vraag wat Delfland daarmee zou moeten doen, is eigenlijk een vraag aan uzelf. Ik heb in ieder geval in het verleden gemerkt dat op dit dossier, zowel inhoudelijk als procesmatig, er best wel een scheidslijn loopt door de VV. Ik heb zelf gemerkt hoe moeilijk het is om tot een eenduidige stellingname te komen. Dat in gedachten hebbend, zou ik me kunnen voorstellen dat u daarmee zegt van, we nemen kennis van dit advies. Partijen die als het ware zelf zeggen van, ik heb hier toch een hele duidelijke mening over, al dan niet gestaafd door dit advies, die staat het vanzelfsprekend vrij om dat kenbaar te maken. Dat is ook precies wat gebeurd is toen de fractie Bedrijfsgebouwd die twee brieven gestuurd heeft om eigenlijk vernietiging van dat besluit aan te vragen. Daar wilde ik de beantwoording bij laten, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer de dijkgraaf. Zijn er naar aanleiding van dit antwoord nog vervolgvragen? Er zijn geen vervolgvragen.

06 Rondvraag en sluiting

De voorzitter: Dan stel ik voor dat we doorgaan naar agendapunt 6. Die bestaat uit twee stukken. Het eerste stuk is de rondvraag. Is er behoefte aan een rondvraag? Ik zie dat er behoefte is aan een rondvraag. Mijnheer Lont, u heeft het woord.

De heer Lont: Ik had twee dingen die ik wil meegeven. Dat is van, we hebben beantwoording gehad van schriftelijke vragen over recreatievaart. Daarin werd gezegd dat het onderwerp bij het UvW ook ...

De voorzitter: Kunt u even de microfoon aan doen, want ik hoor het niet.

De heer Lont: Sorry. Excuus. Wij hebben de schriftelijke vragen voor recreatievaart ingediend. We willen graag in november de beantwoording bespreken. We weten dat bij de UvW, de Unie van Waterschappen wordt geagendeerd. We zitten een beetje met van, welke concrete stappen gaan we nemen? Dat willen we dan bespreken. Even kijken hoor. Ik had nog een ...

De voorzitter: Mijnheer Lont, hoort deze vraag thuis in deze commissie of ...

De heer Lont: Ja, ik dacht ... Voor vanavond dan.

De voorzitter: Ja, dat lijkt ons ook beter te passen.

De heer Lont: Het tweede was, dat is misschien wel voor deze. Dat is, dat willen we ook in november, dat die reductieregeling willen bespreken, dat voor bergingsgebieden je korting kan geven. Dat we daar ook nadenken over van, het water vasthouden en dat ook voor langere termijn, voor droogte. Dat je daar misschien ook voor kan inzetten, die korting. Dat willen we ook in november aan de orde stellen.

De voorzitter: Ik ken die vraag wel, maar die hoort ook thuis bij de andere commissie. Ik neem aan dat daar gewoon normaal volgens de geldende tijdsprocedures antwoord op gegeven wordt. Ik zou me niet kunnen voorstellen waarom niet. Ik zou haast willen zeggen tegen de heer Lont, wordt vervolgd.

De heer Lont: Dat waren de dingen.

De voorzitter: Als er verder geen vragen meer zijn, dan dank ik u allen voor uw aanwezigheid en uw inbreng van hedenmorgen en sluit ik deze vergadering.